

46. ČÍSLO / VI. ROČNÍK

6,- Kč (7,- Sk)

15. LISTOPADU 1998

Z obsahu:

Duch »Dárce života« a vítěz nad smrtí

Jan Pavel II. při
generální audienci
28. října 1998
– strana 2 –

Mučednictví bez krve

– strana 4 –

Vyzývám k pochopení pro starý ritus

Promluva Svatého otce
k členům Kněžského
bratrstva sv. Petra
– strana 5 –

Najde Syn člověka na zemi víru, až přijde?

Homilie Jana Pavla II.
u příležitosti děkovné
eucharistie k 20 letům
pontifikátu
– strana 6 –

Proč musí být smrt?

P. Bernard Sirch OSB
– strana 7 –

Pro harmonické manželství

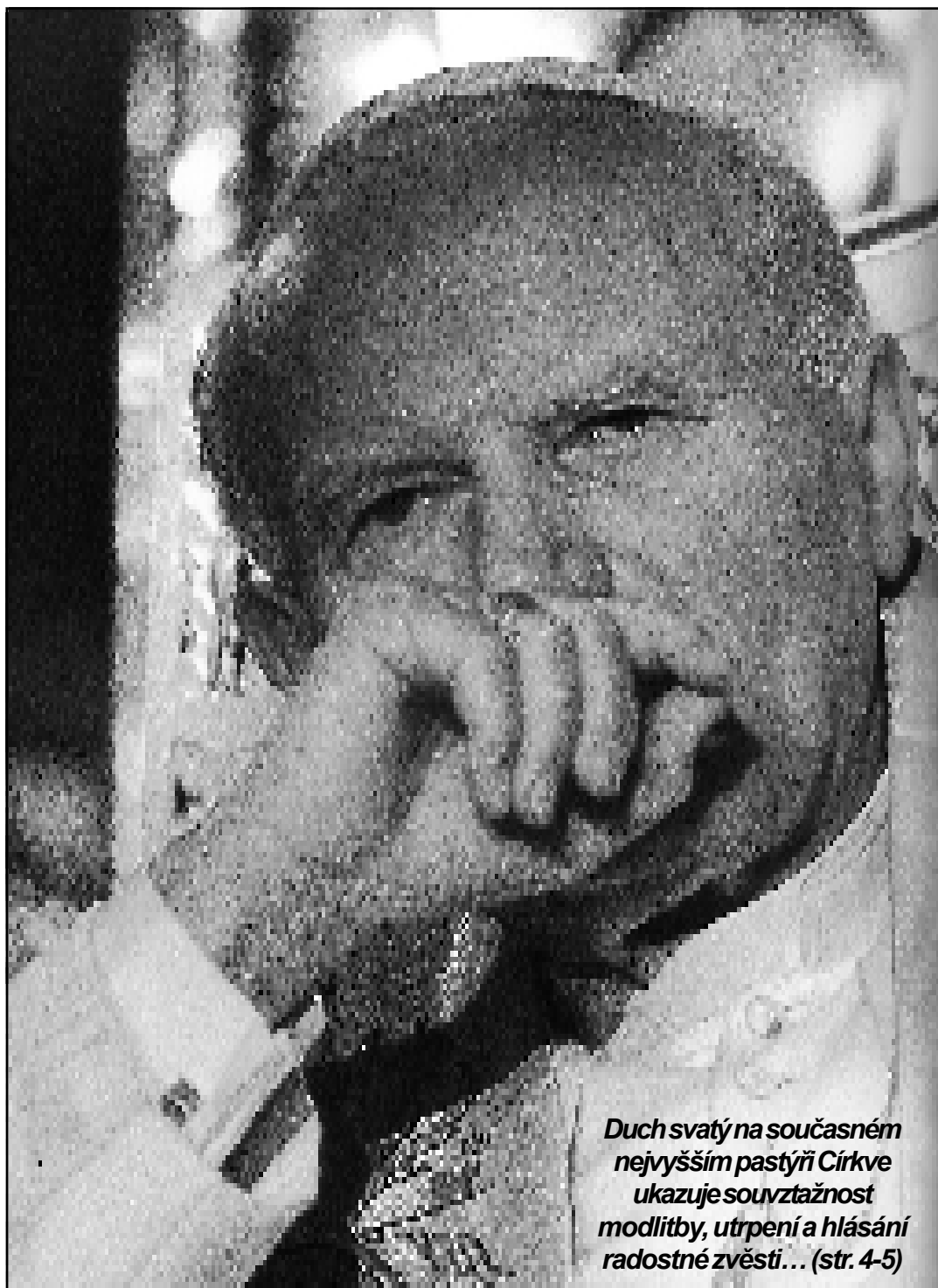
Rozhovor s poslancem
JUDr. Ing. Jiřím Karasem
– strana 8 –

Čas Antikrista

– strana 10 –

Ježíš Kristus jako pedagog

– strana 13 –

*Duch svatý na současném
nejvyšším pastýři Církve
ukazuje souvztažnost
modlitby, utrpení a hlásání
radostné zvěsti... (str. 4-5)*

Duch »Dárce života« a vítěz nad smrtí

Tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozného Syna, aby nikdo, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. (J 3,16) V těchto slovech z evangelia sv. Jana se představuje dar věčného života jako poslední cíl záměru Boží lásky. Tento dar nás opravňuje, abychom měli skrze milost přístup k nevýslovnému společenství lásky Otce, Syna a Ducha svatého: *To je věčný život, aby poznali tebe, jediného pravého Boha, a toho, kterého jsi poslal, Ježíše Krista.* (J 17,3)

Účastníci Kristova vítězství

Věčný život, který pramení z Otce, nám v plnosti předává Ježíš ve své velikonoční oběti skrze dar Ducha svatého. Tím, že jej přijímáme, máme podíl na konečném vítězství, které Ježíš Kristus zmrtvýchvstalý vydobyl nad smrtí. »Se smrtí život utkal se v podivuhodném zápase. Pán žití učinil ten div, zemřel, a v slávě vládne živ,« zpíváme ve velikonoční liturgii. (Sekvence *Victimae paschali laudes*) V této rozhodující události spásy dává Ježíš lidem život věčný v Duchu svatém.

V plnosti časů splní Kristus slib věčného života, který byl od samého vzniku světa vepsán od Otce v člověku stvořeném k jeho obrazu a podobě. (Srov. Gen 1,26)

Jak zpívá žalm 104, člověk zakouší, že život v kosmu a zvláště přímo jeho lidský život má svůj počátek v dechnutí sděleném Duchem Páně: *Skryješ-li svou tvář, propadají děsu, odejmeš-li jejich dech, hynou a v prach se navracejí. Sesíláš svého Ducha, jsou znovu stvořeni, a obnovuješ tvář země.* (Ž 104, 29–30)

Společenství s Bohem, dar Ducha, stává se pro vyvolený

národ stále více zárukou života, který nekončí s pozemskou existencí, ale tajemně transcenduje a prodlužuje se do věčnosti.

Starozákonní předobrazy

V tvrdém období babylonského zajetí Hospodin znovu zažehne naději pro svůj lid, když vyhlásí novou definitivní smlouvu, která bude zpečetěna přehojným vylitím Ducha (srov. Ez 36, 24–28): *Hle, otevíru vaše hroby a vyvedu vás z vašich hrobů, můj lide, a přivedu vás do izraelské země. I poznáte, že já jsem Hospodin, až otevíru vaše hroby a vyvedu vás ven, můj lide. Vložím do vás svého ducha a ožívnete.* (Ez 37, 12–14)

Těmito slovy Bůh oznamuje mesiánské obnovení Izraele po utrpení a exilu. Symboly, které jsou zde použity, jsou velmi příhodné k tomu, aby vyvolaly představu cesty, kterou naplňuje pozvolna víra Izraele, až k tušení pravdy o vzkříšení těla, kterou uskuteční Duch na konci časů.

Tato pravda je ještě více potvrzena v době, která bezprostředně předchází příchod Ježíše Krista (srov. Dn 12,2; 2 Mak 7, 9–14; 23,36; 12, 43–45), který ji důrazně potvrzuje tím, jak kárá ty, kteří to popírají: *Jste na omylu, protože neznáte Písmo ani Boží moc.* (Mk 12,24) Podle Ježíše totiž víra ve zmrtvýchvstání se zakládá na víře v Boha, který *není Bohem mrtvých, ale živých.* (Mk 12,27)

Ježíšova záruka

Navíc Ježíš spojuje víru ve zmrtvýchvstání s vírou ve svou vlastní osobu: *Já jsem vzkříšení a život.* (J 11,25) V něm totiž díky tajemství smrti a zmrtvýchvstání se naplňuje Boží

slib o daru věčného života, který obsahuje úplné vítězství nad smrtí: *Přichází hodina, kdy všichni v hrobech uslyší jeho hlas a vyjdou: ti, kdo konali dobro, budou vzkříšeni k životu... (J 5,28–29) Neboť to je vůle mého Otce, aby každý, kdo vidí Syna a věří v něho, měl život věčný. A já ho vzkřísím v poslední den.* (J 6,40)

Tento Kristův slib se tedy tajemně uskuteční na konci časů, když se slavně vrátí, aby *soudil živé i mrtvé.* (2 Tim 4,1; srov. Sk 10,42; 1 Pt 4,5)

Naše těla tedy ožijí mocí Ducha svatého, který nám byl dán jako záruka, že nám jednou připadne dědictví, a tím se dovrší naše vykoupení (Ef 1,14; srov. 2 Kor 1,21–22).

Mezi smrtí a vzkříšením

Nicméně není třeba myslet, že život po smrti začíná teprve konečným vzkříšením. On totiž záleží od zvláštního stavu, v jakém se nachází jednotlivá lidská bytost v okamžiku své fyzické smrti. Jedná se o přechodnou fázi, ve které rozpadu těla odpovídá »další život a samostatná existence duchovní složky, která je obdařena vědomím a vůlí, takže »lidské já« dále existuje, i když mu dočasně schází doplnění jeho těla.« (De quibusdam quaestionibus ad eschatologiam spectantibus, Kongregace pro nauku víry 17. 5. 1979; AAS 71/1979/941)

Věřícím se dostává jistoty, že jejich oživující vztah ke Kristu nemůže být zrušen smrtí, ale zachovává se i na onom světě. Ježíš přece řekl: *Kdo věří ve mne, i kdyby zemřel, bude žít.* (J 11, 25) Církev tuto víru vždycky vyznávala a vyjádřila ji především v modlitbě chval, s nimiž se obrací na Boha ve společenství všech svatých, a v přímlovách za zemřelé, kteří se ještě plně neočistili. Na druhé straně Církve vštěpuje úctu k tělesným

pozůstatkům každé lidské bytosti, ať už pro důstojnost osoby, které náležely, nebo pro úctu, kterou jsme povinni vůči tělu každého, kdo se křtem stal chrámem Ducha svatého. Je to potvrzeno svědectvím liturgických obřadů při pohřbu a v úctě k ostatkům svatých, která se rozvíjela již od prvních století. O ostatcích svatých říká sv. Pavlín z Noly, že »v nich vůbec není méně přítomen Duch svatý, od něhož pochází živá úcta k svatým hrobům.« (Carme XXI, 623–633)

Duch svatý v poslední den

Duch svatý se nám tak zjevuje jako Duch života nejen ve všech fázích pozemského života, ale stejnou měrou i v onom stadiu, které po smrti předchází plnost onoho života, jež Pán slíbil i pro naše smrtelná těla. A tím spíše tedy díky jemu naplníme v Kristu své konečné putování k Otci. Všimněme si, co říká sv. Bazil Veliký: »Jestliže o tom někdo pozorně rozjímá, pochopí, že ani v okamžiku očekávání Kristova příchodu z nebe Duch svatý nebude chybět, jak si někteří myslí; on naopak bude přítomen také v slavný den zjevení Páně, kdy bude soudit svět podle spravedlnosti, on blažený a jediný nejvyšší.« (Lo Spirito Santo XVI,40)

L'Osservatore Romano
29. 10. 1998
Mezilitulky a zvýraznění
redakce Světla

Nový Jeruzalém

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

Když vytrváte, získáte své životy

K tvému setkání s Pánem dochází dnes v jeruzalémském chrámě. Ježíš dnes nejdříve mlčí, jako by ti chtěl dát čas, aby sis dobře prohlédl tento jedinečný a skvostný monument, ve kterém vyvolený národ vzdává chválu Hospodinu. Ježíš již jako chlapec osvědčil, že tento svatý chrám je vyvoleným místem jeho Otce, a zůstal v něm tehdy po tři dny, ačkoliv tím způsobil bolest své milované Matce. Ale i když k tomuto chrámu přidáš všechny chrámy světa, v nichž sám Ježíš skutečně a živě přebývá a čeká na své věrné, a nadšen jejich krásou je představíš všechny svému Pánu, namísto jeho souhlasu uslyšíš šokující ortel: *Nezůstane tu kámen na kameni a všechno, co vidíš, bude rozbořeno.*

Nejen chrámy, všechno, co vidíš, bude zničeno. Jak se s tím vyrovnat? To, co bylo jen nedokonalým odrazem Boží velebnosti, ztratí i pro tebe svůj smysl ve chvíli, kdy začneš vidět Boha tváří v tvář. Této skutečnosti si musíš být vědom. Nediv se tedy, že nemohou být ušetřeny dokonce ani ty nejnádhernější chrámy a svatyně. *Pán Bůh vševládný nebude potřebovat chrámy z kamene, protože v novém Jeruzalémě to bude sám Beránek, kdo bude jeho chrám.*⁽¹⁾ Svůj význam ztratí nejen všechny svatyně, ale i slunce a měsíc, *nebude třeba světla lampy nebo světla slunce: Bůh sám tě bude ozařovat.*⁽²⁾

Nermuť se ani v nejmenším pro nic z toho, co nenávratně skončí. Zahyne to, co ztratí svou cenu. Bůh sám to odbourá, aby již vůbec nic nemohlo stát mezi ním a tebou. Nebude to tedy ani v nejmenším tvá ztráta. Máš přitom naopak poznat, jak nesmírně si cení tebe. Zatímco ze všeho, co vidíš, tu nezůstane kámen na kameni, z tvé hlavy se neztratí ani jediný vlas. A i když se bude zdát, jako by s viditelným světem chtěl rozdrtit i tebe, ve skutečnosti si tě jenom očistí, protože *k němu nic poskvěného nevede.*⁽³⁾ Ta všeobecná záhuba všeho kolem tebe je přece tvým konečným vysvobozením, při kterém se máš *vzpřímít a zvednout hlavu.*⁽⁴⁾ Již tu nebude nic, co by tě mohlo odvádět od tvého Boha a Spasitele, ani nic, co by ti mohlo způsobit bolest anebo strast.

Začni o této skutečnosti rozjímat den co den, abys stále zřetelněji pociťoval, jak provizorní, dočasné, docela nicotné je tvé pozemské obydlí, a abys stále neodbytněji pociťoval rostoucí touhu spočinout nenávrat-

ně v tom, který je vším. Pros Ducha svatého, aby za vší pozemskou hodnotou, za vší krásou a nádherou, která tě na tomto světě sebevíce uchvacuje, viděl již nyní tvůj duchovní zrak Tvůrce všech hodnot a Krásu samu, abys nepřilnul a neulpěl na ničem, co je pro tebe nyní v době tvé tělesné spoutanosti pouze dočasně náznakem a stínem Nejvyššího.

Patření na něho je navěky odepřeno Zlému, který ve své zpupnosti Boha odmítl. Proto ti tvůj nepřítel tuto možnost a tuto důstojnost nepřije a závidí. Pro jeho pýchu mu nezbyla již žádná jiná radost než ta, když se mu podaří připravit i tebe o tvoji nekonečnou zaslíbenou radost v Bohu. Ponižuje Boha tím, že zveličuje v tvých očích to, co je pomíjivé, jako by to bylo věčné. Každého, kdo mu věnuje svou pozornost, brzy naučí hledat svou velikost v tom, co si sám vymyslel, vytvořil a co si místo svého Boha a Pána zamiloval. Když se pak oklamáný člověk zahledí jen do sebe a do svých výtvorů, chrání si ten svůj malý neskutečný svět tím, že raději nechce ani připustit, že by mohlo být něco jiného a nekonečně většího. Taková myšlenka jej nakonec naplňuje přímo hrůzou, protože spolu s ní se mu hroustí celý jeho svět.

Proto se nesmíš divit, že ďábel a jeho spojenci nenávidí všechno a všechny, kdo jejich vlastní apoteózu jakkoliv zpochybňují, a tedy ohrožují. Tvůj Pán tě již předem upozorňuje, že nejdříve tě budou jako falešní proroci přesvědčovat, abys přijal jejich pravdu. Ale když *vytrváš, abys zachránil svou duši*, začnou tě *nenávidět* a může to dojít tak daleko, že *tě budou pronásledovat a vztáhnou na tebe ruce*. Čím více se blíží čas tvého vysvobození, tím více budou usilovat, aby tě uchvátili. Nesmí tě překvapit, že mohou být mezi nimi dokonce někteří, kteří s tebou sedávali u jednoho stolu. Drž se věrně a vytrvale svého Pána, abys včas rozpoznal jejich lež a *nechodil za nimi*. Povedou sice obdivuhodné řeči, ale ve skutečnosti *žijí nepořádně a jsou zaměstnání věcmi, které jim nepřísluší*. Z toho, co není od Pána, nakonec *nezůstane ani kořen, ani větev*.

Vypros si u Ježíše, aby tě naučil přijímat soužení posledního času s vděčností jako příležitost *vydávat svědectví*. Obětuj Pánu svá utrpení za všechny ty, kteří ti je působí, a pros za ně milosrdného Pána. Snad se jim dostane včas milosti a pravého poznání, aby i oni mohli *získat svůj život*, a onen den, *kteří přijde jako planoucí pec, je nespálí jako strniště*.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Zj 21,22; ⁽²⁾ Zj 22,5;

⁽³⁾ Zj 21,26; ⁽⁴⁾ Lk 21,38

1. čtení – Mal 3,19–20a

Hle, přijde den, který plane jako pec, slámou se stanou všichni zpupní, všichni, kdo se dopouštějí bezbožnosti; den, který přijde, je spálí – praví Hospodin zastupů – že po nich nezůstane kořen ani větev. Ale vám, kdo ctíte mé jméno, vzejde slunce spravedlnosti, které má záchranu na svých křídlech.

2. čtení – 2 Sol 3,7–12

Bratři! Víte, jak nás máte napodobovat. Když jsme byli u vás, nezháleli jsme, ani jsme chleba nejedli od nikoho zadarmo. Naopak: ve dne v noci jsme se loptili, abychom nikomu z vás nebyli na obtíž. Ne že bychom na to neměli právo, ale dáváme vám samy sebe za vzor, který byste mohli napodobovat. Ano, už tehdy, když jsme byli u vás, přikázali jsme vám: „Kdo nechce pracovat, ať nejí.“ A teď slyšíme, že někteří z vás žijí zahálčivě a vůbec nepracují, ale jsou velmi zaměstnání věcmi, do kterých jim nic není. Takovým lidem důrazně přikazujeme mocí, kterou máme od Pána Ježíše Krista, aby v klidu pracovali a jedli chléb, na který si sami vydělají.

Evangelium – Lk 21,5–19

Když někteří mluvili o chrámu, jakými krásnými kameny a pamětními dary je ozdoben, řekl Ježíš: „Přijdou dny, kdy z toho, co vidíte, nezůstane kámen na kameni, všechno bude rozbořeno.“ Zeptali se ho: „Mistře, kdy pak se to stane? A jaké bude znamení, že to už nastává?“ Odpověděl: „Dejte si pozor, abyste se nenechali svést! Mnozí lidé totiž přijdou pod mým jménem a budou říkat: ‚Já jsem to!‘ a ‚Ten čas je tady!‘ Nechodte za nimi! Až pak uslyšíte o válkách a vzpourách, neděste se, neboť to se musí stát napřed, ale nebude hned konec.“ Potom jim řekl: „Povstane národ proti národu a království proti království, budou velká zemětřesení, na různých místech hlad a mor, hrozné úkazy a velká znamení na nebi. Ale před tím vším vztáhnou na vás ruce, budou vás pronásledovat, vydávat synagogám na soud a do vězení, budou vás předvádět před krále a vladaře pro mé jméno. To vám dá příležitost k svědectví. Vezměte si tedy k srdci toto: Nepřipravujte se předem, jak se hájit. Vždyť já vám dám výmluvnost i moudrost, které nedovedou odolat ani odporovat žádní vaši protivníci. Budete zrazováni i od vlastních rodičů a sourozenců, příbuzných a přátel, a některé z vás usmrtí. Budete pro mé jméno ode všech nenáviděni. Ale ani vlas z hlavy se vám neztratí. Vytrvalostí zachráníte svou duši.“

Mučednictví bez krve

Kdo je mučedník? Ten, kdo dal pro Krista i to nejcennější, co má, svůj život. Znamená to tedy, že dal úplně všechno. Sv. Ignác Antiošský cestou do Říma, kde má být předhozen šelmám, mluví o sobě jako o pšenici, kterou semelou zuby šelem na mouku pro Kristův chléb.

Je to krásný a velice výmluvný obraz úplného zničení v odevzdání, které se nejvíce přibližuje příkladu Božského Mistra, který dal sám sebe za oběť úplnou a bezvýhradnou, aby byl také rozdrčen pro naši spásu. Bylo nutno jít až tak daleko, aby se učinilo zadost Boží spravedlnosti?

Spravedlnost a oběť

Jestliže se člověk dostává do situace, že má vyhovět spravedlnosti, má co do činění s určitou zákonností, která stojí mimo něho. Bůh je nejvyšší dokonalost a všechno, co dělá, dělá způsobem dokonalým. Když se Bůh rozhodl, že sám odčiní nespravedlnost, které se svým hříchem dopustil člověk, uložil sám sobě za úkol nejdokonalejším způsobem vyhovět nejvyšší spravedlnosti, která ovšem nestojí mimo něho, nýbrž v něm samém. Zůstává pro nás tajemstvím, proč to učinil tím způsobem, že zvolil nekrutější a potupnou smrt svého vlastního Syna. Zůstává pro nás nemenším tajemstvím, jak mohl Bůh vůbec navodit onu – lidsky posuzováno – až absurdní situaci, aby se On, svrchovaný, nejvyšší a absolutní Pán, mohl uvést do stavu poslušné podřízenosti, ale můžeme se spolehnout, že právě toto byl ten nejdokonalejší způsob, jakým Bůh mohl vyhovět své nejvyšší spravedlnosti. Nejdokonalejší způsob, jak vyhovět nároku nejvyšší spravedlnosti, je tedy **zcela dobrovolné dokonalé sebeobětování**.

Bůh nemá nikoho, komu by se ze svého jednání musel odpovídat. Ale když už došlo k tomu, že jeho nejdokonalejší

tvor – »nositel světla« – (Lucifer), se ve své zaslepené pýše postavil proti němu, přijal tuto jeho nejmělejší výzvu a na jeho **vzpouře**, která vyvolala porušení řádu i v případě člověka, a tím nejvyšší nespravedlnost, odpovídá nejvyšší spravedlnosti: vlastní životem dokládá, kam až může jít způsob, jak respektovat spravedlnost: že je **vpravdě vhodné a spravedlivé** učinit tak za cenu úplného sebeobětování jako svrchované formy dokonalé **poslušnosti a podřízenosti**.

Co schází na úplnosti

Dobrovolná oběť Ježíše Krista, Božího Syna, na kříži je sama o sobě nejvyšší dokonalá. Jak může sv. Pavel mluvit o tom, že je třeba *doplnit, co schází na plnosti jeho oběti*? Na její plnosti neschází nic, co by vyžadovala nejvyšší spravedlnost. Na její plnosti schází pouze potřeba **odpovědět výmluvně a jednoznačně Vyzývatelem** tím, že s touto formou spravedlnosti se dobrovolně ztotožňují i lidští synové a dcery, které se otec Iží snažil vyrvat z Boží náruče. Ježíš Kristus zvítězil nad svým Odpůrcem, ale touto porážkou je zasažen satan v plnosti teprve tehdy, když i Ježíšovi učedníci přijímají podle příkladu Božího Syna **dobrovolnou podřízenost**, a to až k její nejkrutější a nejdokonalejší podobě, **k úplnému sebeobětování**. Přesvědčující porážkou Satana jsou teprve svatí a světice Boží, kteří jsou pro něho nesnesitelným dokladem o Boží převaze. Svatí a světice dokonalou formou spravedlnosti plně poznávají a zcela svobodně

a dobrovolně přijímají, i když sám původce všeho zla je všemožně usiluje přetáhnout k sobě. Neuspěl se svou lží, ať je jakkoliv vysoká jeho genialita a vynalézavost

Láska vede milujícího k ztotožnění s milovaným. Opravdová láska k Ježíši Kristu nevyhnutelně vyústí do obětavé lásky k bližním. Láska k Ježíši Kristu a k duším bližních pak vede milující, aby šli tak daleko, že se bez jakéhokoliv nátlaku **zcela vzdávají sebe sama**, takže *už ani nežijí oni, ale žije v nich Kristus*. Dávají se mu tak k dispozici, aby se i na nich znovu uskutečnila spravedlnost tou nejvyšší možnou měrou. Jejich láska vrcholí v tom, že se nabízejí svému Ježíši jako úplná a bezvýhradná oběť dosti učinění za viny druhých.

Aniž na to myslí, políčkují tak ustavičně Satana způsobem, který je pro něho nekrutější a nejvíce jej ponižuje. Je to pro něho tak nesnesitelné, že těch, kteří to dělají obzvláště důrazně, se pokouší zbavit jako nesnesitelných živých výčitek. Dělá to znovu a znovu tak, že si vyžádá u Boha, aby *je mohl tříbit jako pšenici*, a vyvíjí obzvláštní nátlak, aby je zlomil, znechutil, přivedl k zoufalství a zmařil jejich dobrovolnou oběť. Nejvyšší dobrotvivý a spravedlivý Bůh to připouští, protože zná své věrné a sílu jejich lásky. Ví, že nakonec trpělivost, věrnost a odevzdanost ďáblem týrané *malé duše* bude znamenat pro Vyzývatele jeho ještě větší porážku a ještě krutější ponížení. Trýzeň, kterou Satan sužuje Boží vyvolené, tak nakonec obdivuhodným způsobem *doplnuje to, co schází do míry jeho rozhodující porážky*.

Znamení času

Společným rysem mnoha svatých a světic poslední doby je právě toto výslovné a úplné sebeodevzdání Bohu jako dob-

rovolná oběť. Kromě těch, o nichž to víme a které Bůh staví ostatním věřícím před oči jako inspirující vzor (např. Terezie z Lisieux, Edith Steinová, Maxmilián Kolbe, Jakob Kern i naše Anička Zelíková), jsou zde celé zástupy dalších skrytých, tichých *malých duší*, které se cítí láskou podníceny k tomu, aby se připojily k Ježíšově pokorné poslušnosti. Nabídky se, aby si je vzal jako smírnou oběť, často s výslovným určením, za koho se oběťují. Z jejich životopisů víme, že Bůh obdivuhodně rychle přijímá tyto nabídky, jako by na ně, je-li to tak možné říct, nedočkavě čekal. Zatímco se ve světě stále více množí hřích, skrze jejich dobrovolnou a úplnou oběť, v níž dávají Bohu bezvýhradně k dispozici sebe samy, rozhojňuje se milost. Děje se tak v přímé návaznosti na oběť Eucharistie a úctu k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu. V Paříži se nad čtvrtí, která je sídlem rozmafilosti, tyčí bazilika Nejsvětějšího Srdce, kde se bez ustání ve dne v noci klanějí svátostnému Spasiteli malé pokorné duše. Jestliže dnes Církev něco obzvláště potřebuje, pak jsou to právě tyto dokonalé dobrovolné oběti *malých duší*. Ony jsou jako Mojžíšovy paže, které se na pahorku lásky a sebeobětování zvedají k nebi, aby v nezlitostném boji v údolí světa vítězila spravedlnost a milosrdenství.

Před Bohem a jeho nekonečnou spravedlností má velkou cenu, kdykoliv přijímáme s odevzdaností a trpělivostí bolesti a kříž, které nám tak či onak přináší každodenní život. Ale jak se zdá, mnohem větší cenu mají ty oběti a utrpení, které si duše sama vyžádá, aby tak nejvíce podobala svému Pánu a Miláčkovi. Naskakuje nám až husí kůže, když můžeme nahlédnout, jak nevýslovně Bůh doslova drtí a stravuje tyto nabídnuté oběti. Může si

to dovolit, protože ty, které povolal, také ospravedlnil a naplnil svou milostí. Nikdy na ně nevloží kříž těžší, než jaký mohou unést. A tak jejich láska, která roste s každou obětí, dostupuje takové výše, že jsou v lisu utrpení schopny prosit nikoliv o úlevu, ale ještě o větší trýzeň. Díky jim však může Ježíšovo Srdce dokořán otevírat stavidla svého milosrdenství, takže tak jako neuvěřitelným způsobem trpí ti, kteří se k tomu sami nabídli, tak se neuvěřitelným způsobem vracejí k Bohu ti, kteří již zcela propadli otroctví Zlého, takže se ještě více prohlubuje a umocňuje jeho porážka. Zázraky milosti, které se dějí tak výmluvně na některých místech světa, jsou plodem obětí, které se právě zde naučili přinášet poslušné a obětivé duše, které bezmezně milují Boha a přijaly jeho výzvu.

Kdo to čteš, rozuměj

Stát se *malou duší*, dobrovolnou obětí, nekrvavým mučedníkem, není ovšem určeno pro každého. Stát se dokonalou dobrovolnou obětí je povolání. Bůh si povolává a vychovává nejen ty, kteří jsou dělníky slova, ale i ty, kteří setbu slova zavlažují skrze svou spoluobětí vláhou vytrpěné milosti. Je-li znakem takové oběti výslovně naprostá dobrovolnost, Bůh se v tomto případě obzvláště vyhýbá seběmenšímu nátlaku. Tuto dobrovolnost si totiž velice důsledně hlídá sám Odpůrce, protože právě ona jej nejvíce poráží, a byl by rád, kdyby mohl dokázat, že dobrovolná není. Proto Boží pozvání k nejvyšší oběti je obzvláště tiché a nenápadné, je to jakoby nesmělá prosba. Všimne si jí jen duše pokorná, ztišená, otevřená dokořán Duchu svatému, která se vydrží zadívat mlčky a dlouze do Ježíšových očí. Ale i když Bůh zve a prosí tiše,

je jeho proba víc než naléhavá, volá i u nás a kolem nás, nešeptá dokonce i v nás?

Matka malých duší

Modleme se, aby ty duše, které Bůh takto volá, jeho tichý hlas skutečně uslyšely. Modleme se, aby ty duše, které tento hlas uslyší, přijaly pozvání a vydaly se za ním. Podpořme tuto svou modlitbu tím, že sami nastoupíme cestu alespoň malých krůčků docela malých dobrovolných obětí. Že je to znamení času, ukazuje nám Duch svatý i na současném nejvyšším pastýři Církve, který je výmluvným zosobněním navýsost účinné evangelizace, která je symbiózou **modlitby, utrpení a hlásání radostné zvěsti**. Jeho pastýřské heslo *Totus tuus* programově vyjadřuje jeho dokonalé sebeobětování skutečně rukama Matky Boží Panny Marie. Ona totiž sama nejvyšším a nejdokonalejším způsobem přijala na sebe úplnou podřízenost a bezvýhradnou obět. Její pokorné sebedarování bylo přímo podmínkou pro vtělení a následné ponížení a sebeobětování Božího a jejího Syna Ježíše Krista. Ona je skutečnou Matkou všech *malých duší*, které sama vyhledává, zve, posiluje a těší, jež pak doprovází údolím utrpení. Odevzdat se zcela Marii znamená dát se od ní dovést k tomu povolání, které Pán pro nás připravil. Ona je dobře zná, ví, kam nás má zavést, a také ví, co k tomu potřebujeme.

Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo dá svůj život za své přátele. Na zlo a špatný příklad, který vidíme v Církvi i mimo Církev, na zlo bezprostředně kolem nás je možno reagovat různým způsobem. Nejúčinnější však zůstane ten nejskrytější: nabídnutá a s Boží milostí přijatá úplná obět sebe sama. Jsou to nakonec právě *skryté malé duše*, které do značné míry rozhodují o záchraně světa.

Lubomír Štula

Vyzývám k pochopení pro starý ritus

Promluva Svatého otce ke členům Kněžského bratrstva sv. Petra u příležitosti 10. výročí vydání Motu proprio Ecclesia Dei⁽¹⁾

Srdečně vás zdravím, drazí poutníci, kteří jste se rozhodli přijít do Říma u příležitosti 10. výročí vydání Motu proprio *Ecclesia Dei*, abyste upevnili a obnovili svou víru v Krista a svou věrnost Církvi. Drazí přátelé, vaše přítomnost u »nástupce Petrova, kterému v první řadě přísluší, aby bděl nad jednotou Církve« (Pastor aeternus, konstituce 1. vat. koncilu), je obzvláště významná.

Abyste zůstal uchován poklad, který mu Ježíš svěřil, když se obracel zřetelně k budoucnosti, má Církev povinnost ustavičně dbát na vazbu s tradicí, která skrze apoštoly pochází až od Pána, tak jak se formovala v průběhu dějin. V duchu listu *Tertio millennio adveniente* (14, 32, 34, 50) vyzývám všechny katolíky, aby udělali gesto jednoty a obnovili svou příslušnost k Církvi, aby legitimní různost a rozličná citlivost, které je třeba respektovat, nás nerozdělovaly jedny od druhých, nýbrž nás pudily k tomu, abychom společně hlásali evangelium; pak podporování Duchem, který umí přivádět rozličné dary k jednotě, všichni mohou oslavovat Pána a spása se bude hlásat všem národům.

Přeji si, aby se všechny údy Církve staly dědici víry, přijaté od apoštolů, a slavily ji věrně ve svatých tajemstvích s horlivostí a krásou, aby mohly stále v rostoucí míře přijímat milost. (srov. Trident. koncil, zas. VII z 3. března 1547, Dekret o svátostech) a žily v hlubokém důvěrném vztahu s Boží Trojicí. Církev, jakkoliv potvrzuje to dobré, co vzešlo z liturgické reformy požadované 2. vatikánským koncilem a co zavedl Pavel VI., dává najevo své pochopení pro ty osoby, které jsou »svázány s určitými staršími liturgickými a disciplinárními formami« (Motu proprio *Ecclesia Dei* 5). To je pohled, s jakým je třeba číst a aplikovat Motu proprio *Ecclesia Dei*; přeji si, aby všichni žili v duchu 2. vatikánského koncilu v plné harmonii s tradicí v jednotě lásky a ve věrnosti k pravdě.

Je to »činnost Ducha svatého, která působí, že celé Kristovo stádo se udržuje a roste v jednotě víry« (LG 25), že nástupce Petrův a biskupové, nástupci apoštolů, vyučují křesťanským tajemstvím; zvláštním způsobem biskupové shromáždění na ekumenických koncilech cum Petro et sub Petro potvrzují a upevňují nauku Církve, věrně dědictví tradice, která zde existuje již téměř dvacet století jako živá a pokračující skutečnost a která dodává nový elán sdružením církevních společenství. Poslední ekumenické koncily – Trident, Vatikán I. a Vatikán II. – se zvláštním způsobem věnovaly výkladu tajemství víry a vyvolaly nezbytné reformy pro dobro Církve podle zdrojů trvalé apoštolské tradice, jak ji zaznamenal již sv. Hypolit.

Přísluší v první řadě biskupům, aby v jednotě s nástupcem Petrovým vedli pevně a s láskou stádo, aby katolická víra byla všude uchována (srov. Pavel VI., apoštolská exhortace *Quinque anni*; Kodex kan. práva 386) a důstojně slavena. To vše podle hesla sv. Ignáce Antiošského: »Kde je biskup, tam je Církev.« (Dopis Smyrniotům VIII, 2) Vyzývám také bratrsky biskupy, aby s pochopením a obnovenou pastorační pozorností vyšli vstříc věřícím, kteří Inou ke starému ritu, a na prahu třetího tisíciletí pomáhali všem katolíkům, aby prožívali slavení svatých tajemství se zbožností, aby opravdu sytilo duchovní život a bylo zdrojem pokoje.

Drazí bratři a sestry, s důvěrou v přímlovu Panny Marie, dokonalé následovnice Krista a Matky Církve, uděluji apoštolské požehnání vám a všem vašim drahým.

Bolletino Vaticano 25. října 1998

⁽¹⁾Viz *Světlo* 43/97 str. 12, 23/98 str. 9, 27/98 str. 12

Najde Syn člověka na zemi víru, až přijde?

Homilie Jana Pavla II. u příležitosti děkovné eucharistie k 20 letům pontifikátu

S touto otázkou, kterou položil Kristus svým učedníkům, byli v průběhu dvou tisíc let křesťanské éry mnohokrát konfrontováni lidé, které Boží Prozřetelnost povolala, aby přijali Petrův úřad. Mám tu na mysli všechny vzdálené i blízké předchůdce. Myslím zvláštním způsobem na sebe a na to, co se stalo 16. října 1978. Dnešní mší svatou vzdávám společně s vámi všemi díky Pánu za těchto dvacet let pontifikátu.

V paměti se mi vrací 26. srpen 1978, kdy se v Sixtinské kapli ozvala slova kardinála, prvního v pořadí jmenování, jimiž se obrátil na mého předchůdce: »Přijímáš svou kanonickou volbu za nejvyššího velekněze?« – »Přijímám,« odpověděl kardinál Albino Luciani. »Jak se chceš nazývat?« pokračoval kardinál Villot. »Jan Pavel,« zněla odpověď.

Kdo by byl tehdy pomyslel, že sotva za několik týdnů budou stejné otázky adresovány mně jako jeho nástupci! Na jeho první výzvu: »Přijímáš?« jsem odpověděl: »V poslušnosti víry vůči Kristu mému Pánu, v důvěře k Matce Krista a Církve a s vědomím velkých těžkos-

tí přijímám.« A na druhou otázku »Jak se chceš nazývat?« řekl jsem i já: »Jan Pavel.«

Po zmrtvýchvstání se Kristus třikrát zeptal Petra: »Miluješ mě?« (Srov. J 21, 15–17) Apoštol s vědomím své vlastní slabosti odpověděl: »Pane, ty víš všechno, ty víš, že tě miluji,« a přijal od něho úkol: »Pas mé ovce!« (J 21, 17) Tento úkol svěřil Pán Petrovi a v něm všem jeho nástupcům. Se stejnými slovy se obrátil také na toho, kdo k vám nyní promlouvá, a to v okamžiku, když mu byl svěřen úkol, aby své bratry utvrzoval ve víře.

Kolikrát jsem se v myšlenkách vracel k Ježíšovým slovům, která Lukáš zaznamenal ve svém evangeliu. Krátce před tím, než podstoupil své utrpení, říká Petrovi: *Šimone, Šimone, satan si vás vyžádal, aby vás třibil jako pšenici, ale já jsem prosil za tebe, aby neklesala tvá víra, a ty jednou, až se obrátíš, utvrzuj své bratry.* (Lk 22, 31–32). *Utvrzovat bratry ve víře* patří tedy k podstatným aspektům pastýřské služby svěcené Petrovi a jeho nástupcům. V dnešní liturgii klade Ježíš otázku: *Najde Syn člověka na*

zemi víru, až přijde? Je to otázka položená všem, ale především Petrovu nástupci.

Až přijde, nalezne...? Jak plyne rok za rokem, blíží se jeho příchod. Když slavíme oběť mše svaté, opakujeme vždy po proměňování: *Tvou smrt zvěstujeme, tvé vzkříšení vyznáváme, na tvůj příchod čekáme.*

Až přijde, najde na zemi víru?

Čtení dnešní liturgie nabízejí dvojí odpověď na tuto otázku.

První odvozujeme z výzvy, kterou sv. Pavel adresuje svému svěřenci a pomocníku Timotejovi: *Zapřisahám tě před Bohem a před Kristem Ježíšem, který bude soudit živé i mrtvé, při jeho slavném příchodu a království: Hlásej slovo, přicházej s ním, ať je to vhod, či nevhod, usvědčuj, zakazuj, povzbuzuj s všestrannou trpělivostí a znalostí nauky.* (2 Tim 4, 1–2)

Zde je stručně shrnut přesný program jednání. Skutečně, apoštolská služba a speciálně služba Petrova spočívá v prvé řadě ve vyučování. Aby ten, kdo vyučuje, mohl učit Boží pravdě, pak se sám musí držet toho, čemu se naučil a co přijal jako jisté. (2 Tim 3, 14)

Biskup, a tím spíše papež se musí ustavičně vracet k pramenům moudrosti, které přináší spásu. Musí milovat Boží slovo. Po dvaceti letech služby na Petrově stolci si dnes musím položit několik otázek: Dodržoval jsi toto všechno? Byl jsi pilným a bdělým učitelem víry v Církvi? Snažil ses přiblížit dnešním lidem 2. vatikánský koncil? Snažil ses uspokojit očekávání věřících v Církvi a také hlad po pravdě, který je zjevný ve světě, mimo Církve?

A v mé duši se ozývá výzva sv. Pavla: *Zapřisahám tě před Bohem a před Kristem Ježíšem, který bude soudit živé i mrtvé, a který přijde soudit také tebe: Hlásej slovo!* (2 Tim 4, 1–2) Hlásat Slovo! To je můj úkol,

dělat vše, co je možné, aby Syn člověka, až přijde, našel na zemi víru.

Je zde jiná odpověď, kterou můžeme čerpat z prvního biblického čtení z knihy Exodus. Představuje nám výmluvný obraz Mojžíše, který se modlí s pažemi pozdviženými k nebi, zatím co z výšiny sleduje boj, který jeho lid svádí s Amalečany. Když Mojžíš ruce pozvedl, Izrael byl silnější, a protože Mojžíš cítil, že mu ruce klesají, nabídl mu kámen, aby se posadil, zatímco Áron a Kur, každý z jedné strany, podpírali jeho ruce. A setrval tak v modlitbě až do západu slunce, dokud Jozue neporazil Amaleka.

Je to obraz o mimořádné výmluvné síle: obraz prosícího pastýře. Je obtížné najít výstižnější paralelu pro všechny situace, kdy nový Izrael, Církev, se ocitá v boji s Amalečany. V určitém smyslu všechno závisí od Mojžíšových paží pozdvižených vzhůru.

Modlitba pastýře podpírá stádo. To je jisté. Zůstává však pravdou, že také modlitba lidu je posilou pro toho, kdo má za úkol, aby jej vedl. Tak tomu bylo od počátku. Když v Jeruzalémě uvěznil Petra, aby byl spolu s Jakubem odsouzen k smrti a po svátcích popraven, celá církev se za něho modlila. (Srov. Sk 12, 6–11)

To se opakovalo nesčetněkrát v průběhu staletí. Já sám jsem toho svědkem, neboť jsem to zakusil na své vlastní osobě. Modlitba Církve má velkou moc!

Chtěl bych poděkovat těm, kteří mi v těchto dnech vyjádřili svou solidaritu. Díky za všechna přání, která jste mi zaslali; především děkuji za vytrvalou vzpomínku v modlitbě. Myslím obzvláště na nemocné a trpící, kteří jsou mi blízcí a obětují za mne své bolesti. Myslím na mnichy v klauzūře, na početné řeholníky a řeholnice, na mládež a rodiny, kteří neustávají vysílat společně modlitby za mou osobu a za

10. VÝROČÍ

K desátému výročí vyhlášení dokumentu *Ecclesia Dei* a vzniku Bratrstva sv. Petra vykonali jeho členové pout' do Říma. Bratrstvo sdružuje kněze, seminaristy a řeholníky, kteří zachovávají původní tridentský obřad podle misálu z r. 1962. Představitelé této organizace zdůrazňují, že touto poutí chtějí potvrdit svou jednotu se Stolicí sv. Petra, Svatým otcem a poděkovat mu za dokument vydaný před deseti lety. Chtějí také prohloubit své sepětí s Církví v přípravách na Velké jubileum. Promluvu Svatého otce ke členům Kněžského bratrstva sv. Petra pronesenou při této příležitosti přinášíme na str. 5.

můj univerzální úřad. Cítím se v těchto dnech, jak vedle mne bije srdce Církve.

Díky vám všem, kteří jste přítomni na náměstí Svatého Petra, kteří se spojujete s mou modlitbou chvály k Bohu za dvacet let služby Církvi a světu jako biskup Říma. Zvláštní slovo uznání prezidentu Italské republiky a všem, kteří jej dnes ráno doprovázeli, aby mě uctili svou přítomností.

S bratrskými pocity děkuji kardinálu Camillu Ruinimu, který na začátku této slavnosti tlumočil věrnost vás všech Kristu a náměstkovi Petrovu. Jsem dojat přítomností tak početných kardinálů, arcibiskupů a biskupů a zvláště kněží římské diecéze a kurie, kteří se účastní této slavnosti koncelebrované eucharistie. Chtěl bych v této chvíli říci vám všem, jak drahocenná byla pro mne vaše podpora v průběhu těchto dvaceti let služby Církvi a Petrovu stolci. Chtěl bych vyjádřit svou vděčnost za věrnost, s jakou město Řím a Itálie přijaly od prvních dní mou petruskou službu. Prosím Pána, aby vám velkodušně odplatil za všechno, co jste udělali a co děláte, abyste mě podpořili v úkolu, který mi byl svěřen.

Drazí bratři a sestry v Římě, Itálii a na celém světě! To je dnes příznačné pro naše modlitební shromáždění: děkovat Bohu za jeho prozřetelnostní péči a trvalé vedení, s jakým udržuje svůj lid na cestě dějinami; obnovit, pokud jde o mne, své »ano«, které jsem pronesl před dvaceti lety v důvěře v božskou milost; obětovat, pokud jde o vás, úkol modlit se ustavičně za tohoto papeže, abych mohl až do úplného konce naplnit své poslání.

Obnovuji z celého srdce zasvěcení svého života a svého úřadu Panně Marii, Matce Spasitele a Matce Církve. A opakuji se synovskou oddaností: Totus tuus!

Podle Bolletino Vaticano
Překlad IŠ-

Proč musí být smrt?

P. Bernard Sirch OSB

Stojíme opět na konci církevního roku. Je to doba zastavení a zamyšlení. Jsme jen o jeden rok starší a máme za sebou velkou pracovní zátěž? Co však zůstane z naší práce, když všechno viditelné bude zničeno?

Časté zprávy ve sdělovacích prostředcích o zničení obydlí lidí, která si vybudovali s velkou námahou, nás vedou k zamyšlení. Války a přírodní katastrofy dohánějí lidi k zoufalství. Prorok Daniel mluví o *době nouze, jaká nebyla od dob, kdy existují národy.* (Dan 12,1) Kristus popisuje konec časů: *Po velikém soužení se zatmí slunce a měsíc přestane svítit; hvězdy budou padat z nebe a hvězdný svět se zachvěje.* (Mk 13,24–25)

Současná zemětřesení nám dávají tušit, jaké obrovské síly jsou skryty v hlubinách země. Chtějí lidé, kteří denně zkoumají horoskopy, vůbec slyšet tyto výroky z Písma?

Amen, pravím vám, nebe a země pominou, ale moje slova nepomnou. (Mk 13,31) Učedníkům, kteří nechtějí rozumět, že Ježíš musí trpět, Pán říká: *Jak by se potom splnily výroky Písma, že se tak musí stát?* (Mt 26,54)

Někteří lidé zažijí již nyní, že se v jejich životě *slunce zatmí a že hvězdy budou padat z nebe*, když budou stát před troskami vlastního štěstí, ať už pro své nebo cizí zavinění.

Nakonec se slunce zatmí a měsíc už nebude svítit: *A pak lidé uvidí přicházet Syna člověka v oblacích s velkou mocí a slávou.* (Mk 13,26)

Je to tajemství, že lidé již dnes, v době velké úzkosti, v hodinách podobných prožitku v zahradě Getsemanské mohou zažít Krista ve slávě.

Ježíš pošle anděly a shromáždí své vyvolené ze čtyř světových stran, od konce země až po konec nebe. (Mk 13,27)

Kniha Daniel to vyjadřuje takto: *Tvůj národ však bude v té době zachráněn, každý, kdo je zapsán v knize. Zbožní se budou skvíti jako zář oblohy a ti, kteří mnohé přivedli ke spravedlnosti, jako hvězdy na věčné časy.* (Dan 12,1,3)

Jedinou obětí totiž přivedl Ježíš Kristus ke spravedlnosti ty, kterým přinesl posvěcení. (Žid 10,14)

Ale nejsou jen vyvolení. *Z těch, kteří spí v prachu země, mnozí vstanou, někteří k věčnému životu, jiní k hanbě a věčnému zatracení.* (Dan 12,2)

Život prvních křesťanů byl naplněn nadějí na Pánův návrat. Při mši sv. po proměňování se modlíme: *Tvou smrt zvěstujeme, tvé vzkříšení vyznáváme, na tvůj příchod čekáme.* Abychom svou nadějí stále oživovali, zvěstujeme opět a opět Pánovu smrt a vyznáváme jeho vzkříšení. Ukládá se nám stálá bdělost, neboť *onen den a onu hodinu neznají ani andělé v nebi, ani Syn, nýbrž jen Otec.* (Mk 13,32)

Musíme žít v trvalé připravenosti. Tento postoj s sebou nese určitý neklid. Můžeme se ptát: Odpovídá popis Pánova opětovného příchodu našim představám? Existuje nebezpečí, že tak, jak izraelský národ nerozpoznal první Pánův příchod, tak i my při jeho návratu můžeme zůstat slepi. Mesiáš při svém prvním příchodu přišel zcela jinak, než jak si jej lidé představovali. Nebude tomu tak i při druhém příchodu? Čekáme na něho skutečně připraveni?

Blížící se adventní doba má očekávání Pána v našich srdcích oživit. V našich všedních dnech se může naše srdce stále vracet k dnešní modlitbě:

Pane, náš Bože, ty jsi původce všeho dobra. Proto tě prosíme: Dej, ať služba tobě je nám stálou radostí, neboť v tom je trvalé a plné štěstí člověka.

Jak pomíjivé

Během několika minut může být zcela zničeno vše, co bylo dlouhá léta pracně a s velkou námahou budováno. Jak nejistý je lidský majetek, jak pomíjivé bohatství a moc, pocty a sláva. I když nás to snad může nějak obohatit, musíme se přesto ptát, zda si naše nasazení zaslouží tolik času a síly. I pro nás mohou platit slova Písma: Bláznivý člověče, vsadil jsi na falešnou kartu. Co ti zůstane, když přijdeš o svůj majetek a bohatství?

Pane, máme všechno, co potřebujeme. Ale co doopravdy vlastníme? Co nám zůstane při pomíjivosti pozemských statků? V hodi-

ně zničení nebo zoufalství, v uznání vlastní viny nebo v chudobě nám dáváš zřetelně poznat, jak nicotné je naše tvoření a námaha. S přibývajícím věkem nám ukazuješ stále zřetelněji, jaké hodnoty nás opravdu mohou nést a podpírat. Pane, Ty jsi to, kdo dává i odnímá a kdo to s námi vždy dobře myslí. Čím více nám toho propadá mezi prsty, tím více si uvědomujeme, že Ty jediný nám zůstáváš. Bez tebe bychom byli ubozí a bezmocní, bez naděje a bez cíle. Dej, ať statky tohoto světa vlastníme a užíváme tak, abychom přitom neztratili Tebe.

Pro harmonické manželství

O stavu současné rodiny, o tyranech a zneužívaných dětech hovoříme s poslancem JUDr. Ing. Jiřím Karasem

Asociace pro právní ochranu dětí a mládeže ADAM vznikla z iniciativy poslance Jiřího Karase (KDU-ČSL), který se již několik let zabývá ve Sněmovně problematikou nejmladší generace. Kořeny problémů tkví v rodině, a právě tato po věky osvědčená instituce lidského soužití, jejímž cílem je především výchova dětí, na konci dvacátého století signalizuje neutěšený stav. Zdá se, že je nejvyšší čas, abychom si začali klást otázky po smyslu rodinného života, manželských vztahů, plnění rodičovských povinností a ochrany dětí. Dokážeme najít řešení a vyvést rodinu z krize?

Asi bych měl nejprve přiblížit činnost Asociace pro právní ochranu dětí a mládeže ADAM, kterou jsme založili ve snaze přispět k možnému řešení konkrétních případů v této oblasti. Týraných dětí přibývá, zákony na jejich ochranu jsou někdy nedostačující, nestačí totiž pokrýt, zaregistrovat a hlavně rychle a účinně řešit všechny často důmyslně tajené způsoby týrání svěřených osob. Je znám případ, kdy mentálně postižený rodič pohlavně zneužíval svoji podobně postiženou dceru; pohlavního aktu se účastnili i sourozenci nezletilí. Najít řešení v takových případech, kdy vlastně žádný občan přímo neoznámí zneužívání nebo týrání dítěte, je složitá záležitost a vyžaduje úpravu právních norem. K tomu účelu jsme iniciovali ADAMa, který zprostředkovává kontakt mezi dětskými organizacemi, nadacemi a fondy zabývajících se ochranou dětí a mládeže, a Sněmovnou Parlamentu České republiky.

Vážnost situace potvrzují i statistické údaje Prezidia České policie. V loňském roce zaznamenali policisté 151 případů násilných trestných činů na dětech, v první polovině letošního roku je to již kolem sedmdesáti případů. Jedná se ovšem jen o přislovečný vrcholek ledovce, většinou o případy dětí školou povinných, které se samy ozvou, nebo si jich všimnou ve škole. Případy týrání dětí do šesti let věku se podčítávají jen velmi těžko, a pokud se tak stane, bývá už často pozdě na záchranu.

Péče o ohrožené děti je rozdělena do pěti rezortů, jejichž pracovníci si případy někdy přehazují jako horký brambor. Policie tvrdí, že je to záležitost oddělení péče o dítě, sociální pracovník se odvolává na lékaře, lékař naráží na nedostatečnou odbornou výbavu, nemá také chuť se veřejně angažovat víc, než je nutné, a vrací odpovědnost zpět.

Navíc u nás skutečně neexistují žádné spolehlivé statistiky, a tak v odhadech počtu týraných dětí jsme odkázáni na údaje ze sousedních zemí, kde jejich počet tvoří jedno až dvě procenta z celkové dětské populace. Tak se dostaneme k číslu 30 000 až 40 000 dětí, o kterých můžeme právem předpokládat, že se každý rok stanou oběťmi tělesného, psychického či sexuálního násilí. A to jde jen o nahlášené případy, reálná čísla jsou mnohem vyšší. Absence monitoringu týraných dětí souvisí se skutečností, že u nás chybí zákon, který by zajistil komplexní systém jejich ochrany.

Protože jde navíc o záležitost intimního charakteru, tedy události skryté a těžko prokazatelné, nepodaří se někdy usvědčit pachatele. Jindy nemusí být viník vůbec obviněn. To se stalo například v nedávném případě otce, který hladil a líbal svou třináctiletou dceru na místech erotogenních zón. Jeho chování bylo vyšetřovatelem charakterizováno jako „nevhodný způsob buzení“. Není také výjimkou situace, kdy soud vyměří podmíněčný trest člověku, který svoje dítě pro-

kazatelně několik let pohlavně zneužíval. Ten, kdo je v takovém případě potrestán, je dítě, které nakonec skončí v dětském domově. Na to, že se dítěti ubližovalo, přicházíme často pozdě, v době, kdy se již rozvinuly trvalé následky na jeho osobnosti a tělesném i duševním zdraví, popřípadě v době, kdy už je veškerá pomoc zbytečná.

V souvislosti s týráním dětí se hovoří o možnostech výchovy a právech rodičů, kteří vlastně nemohou použít tělesných trestů při výchově. Pevná otcovská ruka, po níž mnozí volají aspoň v některých případech jako po účinném výchovném prostředku, prý již patří minulosti.

To, že někdo dítěti dá občas pohlavek, ještě neznamená, že je týrá. Ale pokud jde o nekontrolovatelné výbuchy v afektu, které se pravidelně opakují, měl by zasáhnout odborník. Zjistili jsme až čtyřicet tisíc případů pravidelného bití dětí. Některé z nich hledají útočiště v soukromých i státních azylových domech, kam se skutečně mohou v případě nutnosti uchýlit. To ovšem na druhé straně nesmí vést ke kultu dítěte, kdy rodiče budou mít strach svého potomka potrestat. Jak mi nedávno sdělil senátor a místopředseda ADAMa, MUDr. Milan Špaček, psychologové vedou stále spory o tom, zda rákoska má své oprávněné místo ve výchově dítěte. Někteří soudí, že pokud rodič dítě vědomě fyzicky potrestá a není přítom veden emocemi, neděje se nic zlého. Důležitou roli zde ovšem hraje vztah mezi nimi. Pohla-

vek, který otec v pravou chvíli a s láskou ušetří svému synovi, může být v určitých případech na místě.

Jednadvacetiletý občan z Frýdku-Místku napadl ročního syna své družky, protože plakal. Několikrát jej uhodil do obličeje, a když nepřestával plakat, postavil ho na podlahu, opřel o skříň, chytil oběma rukama za krk a hlavu, vyzvedl ho do výšky a několikrát mu hlavou uhodil o skříň. Podle sdělení policie měl muž chlapce bít dlaní přes záda, zadek a stehna a měl jej z výšky hodit na postel a znovu bít do obličeje. V momentě, kdy zasáhla matka, způsobil jí druh těžké zranění páteře.

Místem, kde dochází nejčastěji k týrání a zneužívání dětí, je rodina. V čem spatřujete důvody současného stavu rodiny a jaké řešení navrhuje?

Říkám při nejrůznějších příležitostech, že jsme obecně podcenili přípravu pro manželství. Když budu chtít řídit automobil, musím navštěvovat autoškolu a složit zkoušky, teprve potom je mi vystaven řidičský průkaz a na základě osvědčení mám právo usednout za volant. Podobně je to i v mnoha dalších oblastech – myslivec nemůže nosit zbraň, kdy ho napadne, skákat padákem lze až po výcviku a náležitém bezpečnostním školení, stejně tak svařovat můžete až po složení příslušných zkoušek. Jenom oženit se a plodit děti může prakticky kdokoli.

Mezi oběťmi jsou i kojenci. Od počátku letošního roku byly zaznamenány čtyři případy nelidského týrání dětí. Do kojeneckého ústavu v Plzni byla předána měsíční holčička, kterou matka se svým druhem fyzicky týrala. Podle informací ČTK dvaadvacetiletá žena zanedbávala výživu a hygienu. Když dítě plakalo, udeřila je rukou tak, že dítě mělo otoky a podlitiny i na víčkách, druh

matky holčičce přelepoval ústa páskou z umělé hmoty.

Následkem týrání zemře ročně v České republice asi padesát dětí. Neustálý strach je součástí každodenního života až padesáti tisíc dětí. Brutální bití pro maličkosti je na denním pořádku. Dopouštějí se ho lidé závislí na drogách, alkoholicích, lidé nespokojení sami se sebou, psychopati a osoby jinak narušené, mentálně postižení, rodiče, kteří byli sami v dětství týráni či zneužíváni. V Dětském krizovém centru v Praze zaznamenali vloni 1671 telefonátů týkajících se týraných dětí. Syndrom týraného, zneužívaného či zanedbávaného dítěte se v poslední době objevuje i v rodinách ekonomicky silných, a to především v rodinách podnikatelů. Odborníci odhadují, že asi pět až osm procent dětí se setká v dětství s některou z forem sexuálního zneužívání, 80 procent z nich jsou děvčata. Kolem 85 procent všech zneužití se odehrává v rodině či v okruhu nejbližších příbuzných. Pouze 15 procent jsou případy sexuálních zneužití páchaných devianty mimo rodinu. A já se vážně ptám: Není tohle všechno dostatečným důvodem pro zavedení – řekněme obrazně – řidičského průkazu rodičů? Případá mi totiž velice podivné, když společnost udělá víc pro bezpečnost silničního provozu než pro bezpečnost dětí, které se stávají bezbrannými oběťmi svého nejbližšího okolí.

Mezi tyrany dominují otčímové a druhové, ojedinelé vychovatelé, učitelé a pěstouni. Matka která na svém čtyřletém synovi požadovala domácí práce nepřiměřené jeho věku (úklid, nákupy), za nesplnění úkolů dítě fyzicky trestala a vše si nahrávala na videokazetu.

Situace v rodinách dokazuje, že ne každý člověk je schopen dítě nejen přivést na svět, ale také ho vybavit do života, vytvořit mu harmonické pro-

středí v rodině, ochránit ho před případným nebezpečím a vychovat z něj řádného občana. Já proto osobně a jednoznačně podporuji model kvalitní přípravy manželů před uzavřením manželství a založením rodiny. Najít odpovídající zákonnou normu upravující takový vztah, který by zabezpečil maximální možnou míru pro šťastný rozvoj dětí a mládeže, nebude jistě jednoduché. Řidičský průkaz rodičů by měl být víc než výchova k formálnímu rodičovství na základní škole. Mohl by budoucím partnerům umožnit na cestě do společného života objevit v sobě všechny negativní i pozitivní vlastnosti a probudit potřebné schopnosti k vytváření kvalitních rodinných vztahů.

Na jednotku intenzivní péče bylo přivezeno tříměsíční děvčátko. Během lékařského vyšetření bylo zjištěno, že dítěti matka prorazila pěstí spánkovou kost a zlomila pravou ruku v zápěstí. Jako důvod svého brutálního jednání uvedla, že dítě v noci plakalo.

Dostali jsme se tedy k deformovaným vztahům v rodině. Co vlastně vyvolalo celosvětovou krizi rodiny a jakou formu ozdravení navrhuje?

Řeknu jen důvody obecně známé, ale většinou stále ještě přehlížené a podceňované. Nedostatek času rodičů vede stále více dětí k alkoholismu, drogové závislosti, páchání trestné činnosti, sektářství, projevům rasové segregace, fašismu a různým formám násilí, včetně týrání zvířat. Děti tráví až 25 hodin týdně před televizní obrazovkou a televize také určuje náplň většiny společných rodinných večerů.

Za největší zlo však považuji ztrátu duchovních hodnot, tedy praktický materialismus a ateismus, který obnažil kořeny rodiny, a tak je vydal zániku. Člověk, který ztratil schopnost komunikovat s Bohem, ztratil

časem schopnost komunikovat i s lidmi kolem sebe a přestal láskyplně vytvářet mezilidské vztahy, nemá už úctu k rodičům, nechápe poslání rodiny ani svoje povinnosti k dětem, neuvědomuje si, že mu byly pouze svěřeny, nejsou jeho trvalým majetkem; nevěřící člověk se neorientuje v žebříčku základních hodnot, stanoví si často falešné a někdy i nesplnitelné cíle, z nichž potom vychází vztah vnitřního pocitu zmaru a nihilismu. V tomto rozpadu tradice a ztráty duchovního rozměru spatřuji důvod rakovinného bujení násilí a všech projevů krize rodiny.

Krutost dospělých nezná mezí. Mezi nejčastější metody patří klečení v koutě, surové bití řemenem, vařečkou, provazy nebo gumovými hadicemi. Zaznamenáno bylo i pálení cigaretou, trhání rtů, vytrhávání vlasů, píchání jehlou, prohazování skleněnou výplní dveří, zamykání do sklepů, máchání ve studené vodě, opařování horkou vodou, škrcení šálou nebo provazem.

Způsob ozdravení rodinných vztahů spatřuji právě v návratu k osvědčeným hodnotám. Křesťanství staví na rodinném životě, na vzájemné úctě, společné práci, na lásce a ohleduplnosti. Jeden řád pod jednou střechou, řád pro lože i stůl, musí být obnoven a sřežen jako nejvyšší hodnota lidského společenství. Když se rodiče stanou dětem vzorem pro jejich budoucí rodiny, nemusíme se obávat doby, kdy je budou zakládat.

Nápomocna by měla být v této důležité fázi života nejen škola, ale také křesťanské církve a další instituce specializované pro rodinu a přípravu k manželství. Případ, který se nedávno udál na jižní Moravě, svědčí o tom, že novomanželé se nejen neznali, ale ani se nedomluvili na společném životě. Manžel ubodal těhotnou manželku k smrti, protože si nepřál dítě. Mohlo by se něco

***Nevzdávej se,
když je manželství
těžké!
Láska zraje teprve
v oběti.***

podobného stát, kdyby se snoubenci zodpovědně připravovali na společný život? Kdyby se domlouvali předem na tom, zda vůbec spolu chtějí a mohou žít? A co očekávali od společného života?

V jednom případě potrestal otec nevlastní čtyřletou dceru za to, že vypila své mladší sestře mléko. Několikrát ji surově uhodil pěstí, hodil ji do vany a donutil ji vypít sklenici octa. Krátce nato dítě zemřelo.

Ptáte se na konkrétní řešení? Takový povinný orientační test před manželstvím by jistě prospěl oběma stranám a v důsledku by vyjasnil situaci v prvních letech manželství. Walter Trobisch napsal knihu o manželství *Dva středy... však jeden kruh*, kterou bych doporučil všem lidem plánujícím rodinu. Zde jsem si také přečetl zajímavých šest zkoušek lásky: zkoušku sdílení, síly, úcty, zvyku, zkoušku hádkou a časovou zkoušku. Kdo je podstoupil a obstál, ten asi nezkáme ani v budoucí rodině.

Co vás motivuje k takovému zájmu o rodinu a problematiku dětí a mládeže?

Ve velké politice jsou děti zdánlivě jen okrajovou problematikou. Voliči se z nich totiž stanou až za několik let, na prahu dospělosti. Snažím se burcovat zájem politiků, a tím i celé společnosti, protože jsem díky svým dobrým rodičům mohl prožít krásné dětství. A neznám nic smutnějšího než pohled na týrané dítě. Děti jsou přece svědomím národa a budoucností. Neměli bychom na to zapomínat jenom proto, že myslíme více na problémy přítomnosti.

Děkujeme za rozhovor.

Čas Antikrista

Děti, poslední hodina je tu! Jak jste slyšeli, Antikrist přichází, a teď se skutečně objevilo mnoho antikristů. Z toho můžete poznat, že poslední hodina je tady... Kdo je ten lhář, ne-li ten, kdo popírá, že Ježíš je Mesiáš? To je antikrist, kdo popírá Otce i Syna. (1 J 2, 18–22)

Poslední hodina, kterou Jan popisuje jako hodinu Antikrista, se týká také dnešní doby, protože i my se nacházíme »uvnitř« této hodiny. Hodina, o které mluví sv. Jan, není hodina o šedesáti minutách, jakou měříme rytmus dne. Janova hodina znamená hodinu eschatologickou, ⁽¹⁾ kterou bible nazývá »posledními dny« a která začala smrtí a zmrtvýchvstáním Ježíše Krista a zahrnuje celé období bojující Církve až do doby spásy, kdy se Kristus vrátí. Jestliže tedy i naše doba spadá do této přechodné periody, můžeme říci, že je to také čas Antikrista. Sv. Jan nám ve svém listu ukazuje zvláštní způsob postupu zla v průběhu dějin: nejdříve »antikristové« a pak »Antikrist« osobně. Ale kdo jsou to »antikristové«? Jan odpovídá v jednotném čísle: Antikrist je ten, kdo popírá Otce a Syna.

Řečeno historicky, je to onen duch opozice a zkázy, který stojí proti spásonosnému dílu Krista na této zemi. Jeho činnost je mnohoznačná a inteligentní a má za cíl ono působení proti Božím dílu mezi lidmi a definitivní odcizení člověka jeho Stvořiteli. Antikristovo dílo můžeme rozdělit na dvě hlavní historická období od prvního století křesťanské éry až do konce XVII. století a od XVIII. až po XX. století.

První perioda

Prvním krokem antikrista bylo rozsévání nesvornosti o přirozenosti a osobě Ježíše Krista, jak se to projevovalo již v prvních herezích od počátku I. století. Je to kontrast s velkou pohanskou a politickou mocí Říma, který vyvolal první velký rozkvět křesťanských

mučedníků a který pokračoval v různých obměnách až do IV. století. Pak následovaly problémy ekleziologické, teologické a politické, z nichž největší byla dvě schizmata: mezi církví východní a západní v r. 1054 a mezi církví katolickou a protestantismem v XVI. století. Náboženské a vojenské střety se světem islámu zabraly velkou část středověku a pouze zázrakem se Západu podařilo zastavit islámskou vojenskou expanzi. Ale zatímco zápas s islámem skončil vítězně, čekaly na Církev jiné zápasy, které se projeví jako daleko záluždnější. A skutečně, neznamenaly početné skandály a nevěrnost samotných křesťanů jiný způsob třeba nepřímé pomoci duchu antikrista?

Druhá perioda

V tomto období od XVIII. do XX. století došlo k plnému rozvoji scientismu⁽²⁾ a racionalismu. Zde pokračuje antikrist ve svém odporu, v rozkladu Církve a jejího křesťanského poselství. Když byla Církev nejdříve rozpolcena ve své organické jednotě (v rovině teologické, liturgické, ekleziologické⁽³⁾ a kulturní, což jsou faktické předpoklady pro politickou jednotu v Evropě), zahajuje svou ničivou kampaň ontologickou⁽⁴⁾, pokud jde o koncepci člověka a metafyziku stvořeného. Scientismus a racionalismus, které měly málo společného s pravou »vědou« a pravým »správným rozumem« v křesťanském pojetí, představovaly novou moudrost jako protipól křesťanství. Jakmile tato moudrost stanovila, že reálný je pouze princip myšlení, dospěla rychle k závěru, že jej prohlásila za nejvyšší jsouc-

no a učinila z člověka krále přírody a jediného boha svého malého vesmíru. Antikrist tak dospěl do stadia, že mohl napadnout člověka v jeho rovině náboženské, intelektuální, sociální a morální.

Tak v průběhu těchto posledních století docházelo stále více k rozvoji náboženského a morálního relativismu⁽⁵⁾. Srovnávacím studiem náboženství se dospělo prakticky k závěru, že všechna náboženství jsou si podobná a že jsou ve skutečnosti opiem lidstva. (Marx) Společnost se pak začala rozvíjet v podstatě na principech imanentismu⁽⁶⁾ a materialismu. Zrodil se marxismus jako vnitřní reakce na kapitalismus a liberálně buržoazní společnost devatenáctého století, ale vize světa a člověka zděděná z iluminismu⁽⁷⁾ a pozitivismu zůstala v podstatě stejná: Bůh neexistuje, člověk je živočich jako všichni ostatní živočichové, i když má zvláštní předpoklady v rozvoji svého rozumu. Marxismus, který se zrodil v lůně evropského kapitalismu, vsadil všechno na aspekt sociální a politický a zavedl praktickou diktaturu jedné třídy (přesněji řečeno jedné strany) nad ostatními. Proti mýtu ekonomie založené na volném trhu v evropském liberalismu postavil marxismus diktaturu určitého typu ekonomie a určité materialistické víry, která ovšem byla obsažena již v samotném kapitalismu. Ekonomický liberalismus a marxismus, jen zdánlivě úplné protiklady, byly ve skutečně dvě hlavy stejné šelmy praktického a teoretického materialismu. Není to náhoda, že Apokalypsa popisuje všechny politické systémy v podobě šelem, tedy mnohoznačného obrazu antikristova působení.

V individuální rovině se kultura antikrista projevuje stále více na rozvoji kultu vlastní individuality (individualismus) a vlastního požitku (hedonismus), na morálním a nábožen-

ském relativismu, který se postupně mění v nihilismus⁽⁸⁾, který je skutečnou kolébkou každého násilí moderní doby, ať už individuálního, nebo kolektivního. Duch antikrista naší doby odtrhuje člověka stále více od jeho pravého původu a jeho pravého cíle a nechává jej plně pod vlivem jeho křehkosti a překérnosti jeho existence jako trosečníka na bárce bez kormidla a bez tušení, odkud pochází a kam směřuje.

Nicméně v této druhé fázi jsme stále ještě v období »antikristů«, jak by řekl sv. Jan. Teprve až všechna tato průprava dospěje ke konci, průprava, která trvá několik století, objeví se on, tj. Antikrist, který bude vtělením největší síly odmítání pravé víry a osoby Ježíše Krista ve všech jejích dimenzích: lidských, kulturních, náboženských a politických. Aby dosáhl úspěchu (a to i mezi vyvolenými, srov. Mt 24, 24), použije zbraní příznačných pro starého hada, tj. lži a podvodu.

Křesťansky řečeno, nemůžeme zavírat oči tváří v tvář znamením, která nám zřetelně naznačují, že se nacházíme v období, kdy naplno dozrává »čas«. Příkazem doby je tedy bdělost, kterou nám evangelium stále doporučuje.

(Dokončení příště)

- (1) eschatologie = učení o posledních věcech člověka a světa
- (2) scientismus = směr pokládající vědu (matematiku a přírodní vědy) za jediný zdroj poznání
- (3) ekleziologie = nauka o církvi
- (4) nauka o podstatě jsoucna a bytí
- (5) relativismus = směr popírající objektivní na člověku nezávislou pravdu
- (6) imanentismus = učení, že existuje jen to, co si myslíme, popření všeho transcendentního, tj. toho, co nás přesahuje
- (7) iluminismus = proticírkevní filozofie osvícenců zednářské orientace
- (8) nihilismus = popírání všech hodnot mravních i společenských

Heřman Josef

Vilém Hünermann

XVII.

Zrovna moc příjemně Heřmanovi nebylo po té nedobrovolné koupeli, a byl by určitě pihovatému spolužákovi i přes jeho řeholní oděv dal pár výchovných lekcí svými pěstmi, kdyby právě v tomto okamžiku nepřišel jeden starší žák: „Máš jít ihned k panu proboštovi!“ řekl.

„K proboštovi?“ zakuckal chlapec a vytřepával si vodu z vlasů. „Takhle mokrý tam přece nemůžu...?“

„Když pan probošt řekne ihned, tak tím miní ihned!“ poučil jej starší žák.

Heřmanovi spolužáci úplně ztichli, když slyšeli slovo probošt. Tiše se rozestoupili a udělali místo svému kamarádovi.

„Tentokrát jste to trochu přehnali!“ napomenul je starší student.

„Jestli to na nás řekne proboštovi, tak s námi jistě zatočí jako s betlémskými neviňátky!“ pronesl zasmušile Antonín, malý, černovlasý latinář.

Když Heřman přišel do proboštovy cely, četl přísný pán kláštera dopis, který mu předal posel kolínského arcibiskupa. Trvalo to dlouho, než zvedl oči a podíval se na chlapce, z jehož oblečení crčela voda. Jeho obličejem proběhlo zvláštní cukání. Slyšel ten křik a jistě věděl, co to má znamenat. Na chvíli zavřel oči. Ano, přesně tak to bylo, když přišel on jako malý klučina do kláštera. Tehdy mu také udělili „klášterní křest“ a také byl vzápětí zavolán k proboštu Evervinovi. Ten s ním prováděl stejnou zkoušku, jakou si teď nachystal na Heřmana. Probošt byl napjatý, jestli ten chlapec, který před ním stojí, také tak dobře obstojí jako tehdy on.

„Jak to, že jsi tak mokrý?“ zeptal se přísně.

„Já... já... já jsem spadl do vody!“ koktal Heřman.

„A nepomohl ti náhodou někdo?“ zkoušel ho probošt. To byla rozhodující otázka. Chlapec před ním sklonil hlavu a mlčel.

„Neslyšel jsi, na co jsem se tě ptal?“ hromoval Ulrych.

Tu Heřman zvedl hlavu, dlouze a prosebně se podíval svýma jasnýma očima na přísného pána kláštera, a probošt porozuměl tiché prosbě chlapce. Přejel si rukou přes obličej a pokračoval:

„Vypadá to, že jsi dost nešikovný chlapec, když jen tak hned spadneš do vody. Máš ještě jiné oblečení?“

„Ne,“ odpověděl Heřman.

„Tak běž k bratru Wilhelmuvi, ať ti dá klášterní hábit. Můžeš ho nosit, než uschnou tvoje šaty. Pak si ho ale zase svlečeš, neboť nosit řeholní hábit je čest, a tu si musíš nejprve vysloužit.“

Přesto Heřman zčervenal radostí, že bude smět poprvé obléci svaty šat.

„Pak jdi do severní věže!“ poručil dále probošt. „Nad kaplí sv. Michala je knihovna. Tam jsou ve druhém regálu vpravo v nejspodnějším rohu knihy svatého Augustina, vázané ve vepřové kůži. Přines mi první díl.“

„Ano, ctihodný pane!“

„A ještě něco! V klenbě věže se usídlili různí ptáci, netopýři a sovy. Běž a vyžeň je z věže!“

„Ano, ctihodný pane!“ odpověděl Heřman, kterému tento příkaz připadal velmi zvláštní.

O něco později stoupal Heřman, oděný do krásného bílého hábitu, do severní věže. Knihovnu našel hned. Až do stropu stály knihy ve vysokých regálech. Většina byla napsána latinsky, to poznal Heřman z titulů na hřbetech. Jistě je pro-

bošt všechny přečetl; pomyslel si, žádný div, že je tak vrásčitý, nerudný a pokřivený. Po dlouhém hledání objevil svatého Augustina, vzal si svazek vázaný ve vepřovici pod paži a stoupal výš do věže.

Schody byly velice úzké a tak točité, že se člověku snadno mohla zatočit hlava. Navíc tu byla tma, že si člověk neviděl ani na špičku nosu. Levou rukou se Heřman pevně držel lana, které viselo shora a které nahrazovalo zábradlí. Srdce začalo chlapci zrychleně tlouct.

Konečně uviděl pruh světla, který vycházel z úzkého věžního okénka. Dále stejně musel pokračovat tmou. Další úzké okénko. Heřman se chtěl rozhlédnout, proto vylezl na široký okenní výklenek. Vítr foukal oknem a rozcuchal mu vlasy. Heřman sevřel rty, úplně se vyklonil a díval se do širé krajiny, která jako by mu ležela u nohou.

Bylo vidět pahorky, lesy a louky Eifelských hor, vážné tmavé jedlové lesy. V dále viděl Heřman sedm vrchů nad městem Bonn u Rýna. Tam, v šedém pásu oparu a mlhy, to je jistě Kolín. Kolín! Tam je maminka. Copak asi teď dělá? Určitě má zase rozpraskané ruce ze samého umývání. Nebo stojí u brány svatého Mergena a mluví s paní Iburgou? Jistě se o něho už zajímala. A taky je tam někde táta, pracuje ve svém krámu, aby zajistil obživu. Možná, že špička věže, kterou Heřman matně vidí v modravé dálce, je věž kostela svatého Mergena. Tam je oltář naší milé Panny Marie, které daroval svoje jablko.

Ano, to byl Kolín, domov. Tam bylo všechno jiné než zde, v klášteře ve Steinfeldu. Heřman si to představoval úplně jinak. Ty dva dny, které zde prožil, mu nic dobrého nepřinesly. To vše Heřmanovi znovu prolétlo hlavou. Tady byl probošt, který byl vždy zamračený a na uvítanou mu dal vy-

čistit hnůj ze stáje, spolužáci, kteří ho nevybíravě hodili do vody, temná věž, ze které měl vyhnat netopýry, a ti se určitě brzy vrátí.

Heřmana napadaly chumelé myšlenky. Neměl by raději jít zpět domů, stejnou cestou, kterou sem přišel? Nápor větru se opřel chlapci do tváře. Eifelský vítr, to říkal bratr Eberhard: ano, eifelský vítr je ostrý a nepříjemný společník. Ale měl by se ho člověk zaleknout? „No co! Přece nejsem nějaké miminko! Nějak to půjde!“ říkal si Heřman. Teď zaťal zuby a vyběhl posledních pár schodů až do klenutí věže.

Ve všech koutech seděly spousty opeřenců, sovy poplašeně houkaly a dívaly se na něj svýma velikýma očima. Na všech trámech viseli hlavou dolů spící netopýři. Jeden z nich se probudil a přelétl chlapci tak blízko obličejem, až se dotknul jeho tváře. Heřmanovo srdce se plnilo strachem a odporem. Ale Heřman vzal Augustina pevně do rukou a začal jím tu havěť vyhánět. Celá klenba se chvěla křikem a máváním křidel ptáků a netopýřů. Ale všichni z věže vyletěli.

Pokračování příště

***Kdybychom věděli,
jakou moc mají duše
v očištění nad
Srdcem Božím
a jakých milostí
můžeme dosáhnout
jejich přimluvou,
nezapomínali bychom
tolik na ně.
Musíme se za ně
mnoho modlit,
aby i ony za nás
mnoho prosily.***

Sv. farář Arský

Ježíš Kristus jako pedagog

Některé důležité rysy jeho pedagogiky

Referát na 14. setkání Mezinárodní organizace katolických učitelů (SIESC) v Maďarsku

Pán Ježíš zdědil po sv. Josefovi povolání tesaře, ale za svého veřejného života působil jako potulný učitel; zvolil si titul rabí, mistr. Tato skutečnost znamená toto: každé slušné povolání je vhodné k tomu, aby v nás uskutečňovalo a rozvíjelo Boží království. Není překážkou, nýbrž může být pozitivní okolností pro Boží království.

Existuje určitý druh exegeze (výklad Písma), na kterou jsme v poslední době příliš nebdali. Pravda určitého výroku v Písmu svatém se rozvíjí v životě světců v konkrétních lidských podmínkách. Tuto exegezi bychom neměli zanedbávat, protože Zjevení je člověku určeným slovem Božím, které nelze vždy zcela pochopit. K pochopení tohoto slova nestačí pozornost a logika rozumu: je možno je však pochopit do hloubky, když na něm člověk postaví celý svůj život a celou svou existenci. Když se podíváme na povolání světců, rozvine se před námi velmi bohatý obraz. Svým životem doložili zděděnou radostnou zvěst, a tím i nazaretský příběh: že je možno výkonem každého slušného povolání budovat Boží království. Také Ježíšova podobenství ze života rybařů,

rolníků, obchodníků a politiků na to poukazují.

Již sám životní způsob Božího Syna v Nazaretě je výkladem učení. Tento tichý způsob výuky přejímají svatí svým skrytým životem a svou prací. Např. Konrád z Parzhamu jako vrátný nebo Didak z Alkaly jako kuchař, abychom uvedli alespoň některé příklady z řeholní rodiny sv. Františka. Ale skrytý život Pána Ježíše se mohl stát hlásáním jen proto, že jednoho dne opustil svůj domov v Nazaretě a vystoupil před veřejností jako Rabí, Mistr, který hlásal Boží království. Skrze toto učení se projevil v plné hloubce, jeho identita plně zazářila, protože *mluvil jako ten, kdo má moc, zcela jinak než učitelé zákona.* (Mt 7,29)

Ve středu jeho radostné zvěsti nestojí zdánlivě on sám, nýbrž Boží vláda, království nekonečně dobrého a milosrdného Otce, které skrze Ježíše sestoupilo, takže je mezi námi. Jeho posluchači však vycítili, že jeho radostná zvěst má neobyčejně hlubokou souvislost s jeho osobou. Jeho osoba má k jeho radostné zvěsti zcela jiný vztah než osobnost nějakého rabího k jeho učení. Kolem něho krouží stále horká otázka: Kdo je Ježíš? Jaký je jeho vztah k Bohu?

Jeho nejzazší identita se projevuje ve velikonoční události, v jeho smrti na kříži a jeho zmrtvýchvstání. Bez jeho učení by však jeho kříž a zmrtvýchvstání zůstaly nepochopitelné. Současně přináší jeho smrt na kříži a jeho zmrtvýchvstání definitivní jasno ve vztahu k jeho učení, že *on a Otec jsou jedno.* (J 10,30) To znamená: On je od

věčnosti zplozený jednorozený Boží Syn, *který je zcela těsně spjat s Otcem.* (J 1, 8) Tedy pro nás je on jediným možným vztahem k Bohu. On sám je Boží království.

Skrytý život v Nazaretě bez kázání, tříletá kazatelská činnost a velikonoční události tvoří jednotu. Ale my tu můžeme vidět, vytušit, jak obtížná je úloha, která je svěřena přímému kázání. To je ta část života našeho Pána, ve které on si zvolil životní podobu Rabího a Mistra.

Teprve ve světle Velikonoc odhaluje se hloubka Ježíšova učení a jedině ve světle Velikonoc a v zrcadle jeho učení se stává zpráva o jeho skrytém způsobu života jednoznačnou: že v Nazaretě pracoval jako tesař a žil mezi námi na venkově svůj každodenní život Boží Syn.

V životě každého Ježíšova učedníka je tato trojí skutečnost přítomna. U kořenů našeho života jako Ježíšových učedníků je přítomna milost Velikonoc a Letnic: stali jsme se Božími dětmi. Vyučování náboženství hraje velkou roli v době katechumenátu. Z učení se dovídáme o nehlubším tajemství našeho života: že jsme Boží děti. Tak se z našeho skrytého života stává především pro jiné věřící a pak i pro ty, kteří stojí mimo, zřetelné učení beze slov. Bez slyšitelného učení by velikonoční události nemohly osvětlit léta, která Ježíš strávil v Nazaretě, protože velkou část tohoto osvětlení tvoří právě toto učení, jeho učení.

Vidíme, jak velkou roli v Ježíšově životě i v našem životě hraje nauka. Není překvapující, že svými posledními slovy podle Matoušova evangelia dává návody týkající se právě jeho učení: *Jděte do celého světa a učíte ze všech lidí mé učedníky. Křtíte je ve jménu Otce i Syna i Duchu svatého a učte je zachovávat všechno, co jsem vám přikázal. A to mějte na paměti: Já jsem s vámi po*

všechny dny až do skonání světa. (Mt 28,19-20) Všimněme si dobře těchto slov. Cílem této misie je každý národ, každý člověk se má stát jeho učedníkem a prostředkem k tomu je nauka. Bez nauky se nikdo nemůže stát učedníkem, ale tato nauka je zasazena do zcela jedinečného, dnes již takřka neznámého vztahu: vztahu mezi mistrem a učedníkem.

Mistr není jen školní učitel, profesor, učedník není jen žák. Pán Ježíš nepřijal jen vnucenou danost své doby, když se stal Rabím, nýbrž přišel se svou věčnou božskou moudrostí, když se naplnil čas. Mimořádně mnoho znamená čas uskutečnění, ale svou roli hraje i minimální, ale přece jen přiměřená schopnost světa přijímat láskyplné věčné Slovo, Božího jednorozeného Syna, která umožňuje lidsky úspěšnou činnost. Atributy »minimální« nebo »primitivní« nemusí znamenat něco negativního ve srovnání s »maximální« a »komplexní«. Mají zde naopak zcela pozitivní význam.

To, že se Syn Boží stal člověkem, nebyla žádná nezbytnost, nýbrž svobodné Boží rozhodnutí. Mohl se zjevit také v době počítačů, rozhlasu, televize a telefonu, nebo jako internet spojit všechny knihovny a všechny vzdělávací instituce. Jeho kázání by se rozšířila do mnohem širších kruhů a jeho učení by bylo přijato přesněji. Ale on nechtěl být učitelem, který verbuje své žáky, nýbrž chtěl být mistrem, který má své učedníky.

Dovolte mi několik poznámek. Prvním úkolem křesťanské pedagogiky je studovat vztah mistr-učedník a celou hodnotu, kterou tento vztah obsahuje (proměněnu do dnešních možností), chápat jako základ, a to od mateřských škol až po univerzity. Při předávání pravdy mohou pomáhat stroje, obrazy a programy, ale v podstatě se tak děje skrze mezilid-

Čeho jsem nemohla dlouho dosáhnout, když jsem vzývala svaté, obdržela jsem často okamžitě, když jsem se obrátila na duše v očistci.

Sv. Kateřina Boloňská

ské styky. Když se staneme zcela nezávislým na mezilidských stycích, budujeme nelidský svět.

Zprostředkování pravdy je jak pro mistra, tak pro učedníka určitá životní forma. Její místo je však jinde. V antice sedával učedník u nohou mistra. To je ponižující a paternalistické jen pro ty, kteří ve skutečnosti tento požehnaný vztah nikdy nezažili. Současně je to společná životní forma, která v sobě zahrnuje určitou kázeň. Běda těm kněžským seminářům, kde se to odmítá, a běda katolickým univerzitám, kde není závazné to, co je obsahem této životní formy. Hledání pravdy a odhalování pravdy ve vztahu mistr – učedník není určitý druh jednání pro »fajnšmekry«, nýbrž je to otázka života a smrti, na níž se může budovat každodenní život. To platí i pro učitele a učící se v odborných vědách, které se týkají člověka, jehož existence a život má absolutní a nepochybnou cenu. Jestliže člověk a jeho život (pochopitelně ve vztahu k Bohu a posledním věcem) nemá absolutní cenu, nemají ve vztahu k člověku žádnou cenu ani tyto vědy.

Život pedagoga prožitý ve vztahu mistr-učedník se tím, co bylo řečeno, staví do nového světla. Jedná se zde především o profesory, jejich životní způsob má do činění se způsobem mistra. Tím nechci říct, že být profesorem neznamená samo o sobě něco dobrého, ale není to to, co by to mohlo být, kdyby profesor byl současně mistrem. Když je pro profesora charakteristická neosobitost, duchovní a materiální kariérismus, není možno jej srovnávat s životem Mistra a Pedagoga Ježíše. Ale učitel, učitelka, kteří se stali skutečnými mistry, vstoupili do zcela jiného (třeba ne zcela uvědomovaného) vztahu k životu Pána Ježíše a k osudu lidstva.

(Dokončení příště)

Střípky z korespondence na okraj budoucího sněmu

* * *

Aby naše Církev splnila své poslání, musí být pevně sama sebou.

Především pojďme tedy do sebe a od prvních až po poslední zpytujeme, jaká je vzhledem k našemu postavení naše skutečná vybavenost náboženskými znalostmi. Víme přece všichni dobře, že naše náboženské vzdělávání za posledních padesát let je vážně narušeno. To se netýká jen laiků, to se týká prakticky **celé naší církve**. Pokud však máme mezi sebou kněze, kteří vykládají věřícím, že Církev žádnou pevnou pravdu nemá, že je na cestě stálého hledání, těžko získáme věřící a především mládež, aby si jasnou pravdu Církve důkladně osvojila.

* * *

Pro nejdůležitější cestu, kterou máme vykonat, cestu ke spáse, platí přesná a dokonce můžeme říct přísná pravidla, jejichž důkladná znalost a dodržování by měly být samozřej-

mostí. Dopravní inspektorát vám nevydá řidičský průkaz, dokud neovládáte dokonale dopravní předpisy. Máme možnost spočítat, kolik je lidí v kostele, ale těžko si můžeme ověřit, jaké jsou jejich skutečné náboženské znalosti. Tady by bylo třeba především začít.

* * *

Jestliže se všichni dáme do práce a nejprve obnovíme, prohloubíme a upevníme své základní znalosti o víře, mravouce, liturgii, abychom mohli o nich odpovědně hovořit, a uvedeme je ale současně plně do své vlastní praxe tím, že opravdu budeme žít v bezprostředním a důvěrném osobním spojení s naším Pánem a Spasitelem a bude nám ústy přetékat, čeho je srdce plné, pak se můžeme poradit o tom, jak účinněji a efektivněji zprostředkovat nezasloužené Boží dary světu, ve kterém žijeme. Možná, že se mezitím ukáže, že se už vlastně ani nepotřebujeme radit tolik, jak jsme původně mysleli, protože se objevilo

kolem nás tak nečekané ovoce našeho zjevného obrácení, že hovoří samo za sebe, podobně jak se to projevilo kolem světců jako Benedikta, Františka, Kláry, Ignáce a dalších a dalších skutečných obnovitelů Církve Boží.

* * *

II. vatikánský koncil se pokusil především nastínit nový pastorační model a jeho program. K jeho uskutečnění je zapotřebí držet se toho, co je obsaženo v první věroučné konstituci o Církvi, a to je krátce a stručně vyjádřeno: zahájit upřímné úsilí o osobní svatost, a to je úkol, který není vyhrazen zasvěceným osobám. Jak dosáhnout svatosti, to nám ukazuje již předkoncilní život Církve, který naplnil nebe zástupy Církve vítězné. Tomuto úsilí o osobní svatost i svatost celých společenství se musí podřídit všechno ostatní, neboť ani učení, ani liturgie, ani hierarchické zřízení Církve k ničemu jinému neslouží.

* * *

PŘÍPRAVNÁ MODLITBA SV. AMBROŽE KE MŠI SV. V SOBOTU

Prosím tě také, Pane, pro ono posvátné tajemství tvého Těla a tvé Krve, které každodenně v Církvi požíváme a pijeme, jsme jimi obmyti a posvěceni a stáváme se tak účastníky jediného nejvyššího božství. Dej mi své svaté ctnosti, abych jimi naplněn mohl přistoupit k oltáři s dobrým svědomím, aby se pro mě tyto nebeské svátosti staly spásou a životem. Ty jsi přece řekl svými svatými ústy: Chléb, který já dám, je mé Tělo pro spásu světa. Já jsem Chléb živý, který sestoupil z nebe. Kdo bude jíst z tohoto pokrmu, bude žít navěky. Nejsladší Chlebe, uzdrav chuť mého srdce, abych cítil líbeznost tvé lásky. Nejčistší Chlebe, v němž je všechna rozkoš a všechna chuť, ty, který nás ustavičně nasycuješ a nikdy tě neubývá, kéž se tebou nasytí mé srdce a útroby mé duše se naplní tvou líbeznou lahodností. Anděl tě požívá plnými ústy: kéž tě požívá poutník podle své míry, aby posilněn takovým viatikem cestou neklesl. Chlebe svatý, Chlebe živý, Chlebe čistý, který jsi sestoupil z nebe a dáváš život světu, přijď do mého srdce, očisti mě od všech nepravostí těla i ducha. Vstup do mé duše, uzdrav a očisti mě uvnitř i zvenčí. Bud' ochranou a trvalou spásou mé duše i mého těla. Zapuď ode mne nepřátele, kteří mi strojí nástrahy: ať daleko ustoupí silou tvé moci, abych tebou vyzbrojen zevně i uvnitř přímou cestou kráčel k tvému království, kde už se spolu nebudeme stýkat v tajemstvích jako v tomto čase, ale uvidíme tě tváří v tvář, jak odevzdáváš království Bohu a Otcí a budeš Bohem, který je pro všechny vším. Tehdy mě nasytíš obdivuhodnou sytostí, takže navěky nebudu ani hladovět ani žíznit: jenž s týměž Bohem Otce a Duchem svatým žiješ a kraluješ na věky věků. Amen.

Z dopisu čtenářky...

Blíží se konec roku a s ním vzpomínání a bilancování. Já bych se s vámi chtěla podělit o zážitky z cesty do Fatimy, kterou jsem podnikla v září letošního roku za duchovního vedení otce Pavla Dokládala. Byla to již čtvrtá národní pouť Fatimského apoštolátu, a tak se naše tři autobusy se 120 cestujícími a čtyřmi kněžími vydaly na cestu po poutních místech západní Evropy. Jiří z Poděbrad na této cestě strávil rok a půl a my pouhých 12 dní! Přežili jsme pět nocí v autobuse, i těch neuvěřitelných 7 200 km k Atlantiku a zpět. Denně mše svatá, denně nověna k Duchu svatému, denně tři růžence a spousta zážitků z objevování nových míst.

První zastávka byla v rakouském poutním místě Einsiedeln. Ve Francii jsme navštívili Paray-le-Monial, kde se Markétě Alacoque zjevil 72krát Pán Ježíš a vyzval ji i nás k účtě k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu. A pak již Nevers a další den neznámější mariánské poutní místo, Lurdy. Zde jsme účastni mše svaté, křížové cesty a večerního světelného průvodu.

Další zastávkou na naší cestě je Loyola, místo narození sv. Ignáce, a Limpias, malá španělská vsi, kde se mezi dvěma

světovými válkami zpřítomnila Kristova oběť na kříži. Cestovní kancelář pro nás připravila překvapení návštěvou Garabandalu, místa posledního zjevení. I přes vytrvalý déšť to byl velmi silný zážitek.

Po nočním přejezdu přijíždíme do Fatimy, kde trávíme tři dny. Navštěvujeme Domus Pacis, jdeme společně křížovou cestu, účastníme se několika mší svatých a večerního světelného průvodu. Nejkrásnější chvíle jsou na kolenou, ať již v pokání, nebo před svatostánkem. Ani se nám nechtělo s Fatimou loučit.

Ale již se těšíme na Atlantik. Máme vymodlené počasí, a tak v malebném městečku Nazaré se někteří z nás koupají v Atlantiku.

Z cesty jsme si přivezli 8 hodin hrubého filmového materiálu, z kterého jsme po měsíční práci udělali dokumentární film, ve kterém se s vámi chceme podělit o naše zážitky.

Videokazetu z této poutě v ceně 390 Kč si můžete objednat na adrese: VaF studio Přelouč, PObox 83, 535 01 Přelouč, nebo na telefonu a faxu 0457-3431, případně telefonu 0603 / 24 68 77.

POZVÁNKA

Máte-li možnost, udělejte všechno pro to, abyste mohli zhlédnout nově nastudovanou hru v podání divadelního souboru **Gaudeamus**. Jmenuje se Divadlo světa. Podle Calderonova Velkého divadla světa v překladu J. Vrchlického jsme tuto vznešenou hru upravili podle možností nám daných. Hra pojednává o tom, že nikdo si nevybírá svůj životní úděl sám od sebe, ale dostává hříbný, směr a úkol, který má na zemi splnit. A podle toho, jak se se svou výbavou vypořádá a využije ji zde na zemi, bude posuzován při závěrečném zúčtování.

Termíny a místa představení:

- neděle 8. 11.** 16.00 hod., Kozlovice, Obecní dům
- neděle 15. 11.** 16.00 hod.
- pátek 20. 11.** 18.00 hod., Nový Jičín
- neděle 22. 11.** 17.00 hod., Příbor, Katolický dům
- pátek 27. 11.** 18.00 hod., Lukavec, Obecní dům
- pátek 4. 12.** 18.00 hod., Kopřivnice, Katolický dům

V pátek 13. 11. 1998 v 17.00 hod. se koná v Brně v Centru dětských odborných zdravotnických služeb přednáška:

DUŠEVNÍ HYGIENA – NOVÉ POHLEDY

Přednáší prof. PhDr. Libor Míček, CSc., na setkání kolegia katolických lékařů.

P. Petr Baran, salesián, se ujal nové stavby v Brně – Líšni: kostela zasvěceného Duchu svatému, salesiánského střediska mládeže a komunitního domu. ••• Toto nové sídliště s dvaceti pěti tisíci obyvateli, ale bez kostela, má podle průzkumu největší procento mládeže z brněnských sídlišť; není třeba připomínat, jak naléhavé je věnovat se mravní a náboženské záchraně naší mládeže, což je posláním salesiánů, synů Dona Boska. ••• Proto vás prosíme, abyste stejně jako při stavbě v Brně-Zabovřeskách pomáhali i nyní. Také v Líšni za vás budeme sloužit pravidelně mši svatou, a to každou první neděli v měsíci. Naše adresa: Nadace pro výstavbu salesiánského střediska mládeže v Brně-Líšni, Pohankova 18, 628 00 Brno, číslo účtu KB 1126880247/0100, k.s. 379. Převodová pošta pro platbu složenkou 601 65 JM Brno.

Bazilika Staré Brno, Mendlovo nám.

Adorace Nejsvětější svátosti oltářní bude v pátek 20. 11. 1998 od 16.00 hod. do 17.00 hod.

TÝDENÍK SVĚTLO NALEZNETE NA INTERNETU NA ADRESE

<http://web.telecom.cz/maticem>

JSI MLADÝ(A) A PŘEMYŠLÍŠ, CO BUDEŠ DĚLAT V BUDOUCNOSTI?

Bůh tě volá aby ses stal svatým!
Služ jemu jako apoštol „ve světě“.

Zasvěť svůj celý život jemu skrze sliby chudoby, čistoty a poslušnosti.

Odpověz na výzvu Svatého otce na reevangelizaci a přines světlo evangelia celému světu.

JAK?

STAŇ SE MISIONÁŘEM V MILES JESU!

Miles Jesu je mezinárodní katolický institut, jehož členové žijí v komunitách a pracují v mnoha různých profesích a apoštolátech. Po určité době formace se noví členové mohou zasvětit zcela Ježíši skrze sliby chudoby, čistoty a poslušnosti.

MOŽNÁ JE TO BOŽÍ PLÁN PRO TEBE!

Rádi bychom tě pozvali na exercicie v těchto termínech:

PRO DÍVKY:

27. 11. 98 – 22. 11. 1998 (Brno)

PRO MLADÉ MUŽE:

20. 11. 98 – 22. 11. 1998 (Brno)

ADRESA MUŽSKÉ KOMUNITY:

Kamenná 59, 639 00 Brno,
tel. 05 / 43 21 52 65

ADRESA ŽENSKÉ KOMUNITY:

Viniční 69, 615 00 Brno,
tel. 05 / 57 17 28

100. MĚSÍČNÍ POUŤ NOVÝ JERUZALÉM

v Hlubokých Mašůvkách u Znojma
7. listopadu 1998 v 17.00 hod.

Mši svatou s kázáním bude slavit
Mons. Alois Pekárek z Rajhradu

Modlíme se za oživení víry v tomto kraji, za duchovní povolání a laické spolupracovníky, za mír ve světě.

NOVÝ ZVON VE VÍRU

Společenství sv. Gorazda a druhů – živé dědictví darovalo pro novou kapli sv. sedmipočteníků ve Víru u Bystřice nad Pernštejnem zvon. Zvon nese jméno sv. Gorazda, třetího ze Sedmipočteníků. Před svátkem dalšího z nich – sv. Klimenta – bude předán, zavěšen a uveden do provozu.

Slavnost začne v neděli

22. listopadu 1998 v 11 hod.

Mši svatou slouží a káže žďárský vikář P. Jan Peňáz. Bude při ní zpívat Moravský cherubínský sbor, přímluvy budou číst a zvon při nich jemně rozezná zástupci farníků, dobrodinci kaple a členové společenství. Hned po bohoslužbě bude zvon zavěšen, a když poprvé zazvoní, zakončíme společným Anděl Páně a chvalozpěvem. Zveme farníky a rodáky z Víru a okolí a všechny cyrilometodějské ctitele.

Jan Peňáz, farář a vikář

Představujeme vám...

UZDRAVENÍ

Josef Janšta

Na příměstském sídlišti šikanuje parta výrostků sourozence Vávroy. Obě strany tohoto konfliktu se dostávají v průběhu dalších událostí do situací, ve kterých se rozhodují přerušit řetěz násilí a hledat mravnější východiska.

Dospívající chlapec Lukáš je důkazem toho, že i zdánlivě silný jedinec je velmi zranitelný a slabý. Ukazuje se, jakou cenu má přátelství a pevný vztah mezi rodiči a dětmi. Významnou roli hraje obětavá a láskyplná maminka, jejíž modlitba a dobrota „prorážejí nebesa“.

Knížka je určena dětem staršího školního věku.

Brož., A5, 186 stran, 106 Kč

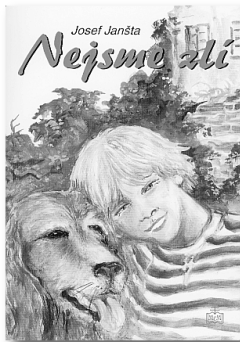
NEJSME ZLÍ

Josef Janšta

Děj knížky začíná automobilovou nehodou, ve které je vinen otec rodiny. U soudu i mezi lidmi mu neulehčí ani ta skutečnost, že chtěl pomoci člověku v nouzi. V očích mnoha lidí se odsouzená rodina jen těžko vymaňuje ze špatné pověsti, násobené pomluvami.

Příběh strhne dětské i dospělé čtenáře nejenom svou dramatičností, ale také soubojem dobra a zla, s nímž se denně setkáváme na každém kroku. Jak nesnadno se přítom prosazuje pravda a spravedlnost.

Dotisk prvního vydání, brož., A5, 160 stran, 69 Kč

Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:

Maticе cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1

MYŠLENKY K NOVÉ EVANGELIZACI EVROPY

Joachim kardinál Meisner

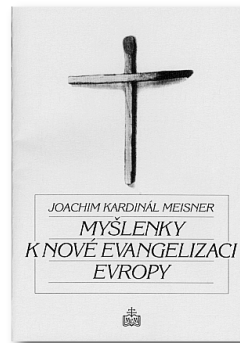
Nová evangelizace Evropy – téma, které je v katolické Církvi v posledních letech velmi žhavé.

Posláním křesťanů je přiblížit Krista druhým lidem tak, aby se stal pro ně dotknutelným – v tom vidí kardinál Meisner cestu k návratu Boha do života našeho kontinentu.

Není třeba vymýšlet stále nové způsoby, jak toho docílit, ale je důležité žít naplno své křesťanství na každém místě a ve všech situacích, které nám život přináší. Krista je přece možno vnímat smysly nejen v posvátných znameních Církve, ale i v našich bližních.

Úkolem Církve této doby je – nezůstat doma, ale jít ven na cestu, kde mnozí čekají jen na to, až budou osobně osloveni.

Brož., A5, 96 stran, 65 Kč

**Upozorňujeme na prodejnu v Praze,
v níž můžete zakoupit také tituly vydané
v Matici cyrilometodějské.**

**Prodejna se jmenuje
PRO ECCLESIA CATHOLICA
a nachází se v Ječné ulici č. 4,
ob dva domy vedle prodejny Charity, Praha 2,
tel. 02/293689.**

**Pláceno převodem
706 035**

Novinově vylatně

Odesílatel:

Maticе cyrilometodějská s. r. o.
EXPEDICE
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1

SVĚTLŮ – týdeník Maticе cyrilometodějské. Vydává a tiskne Maticе cyrilometodějská v Olomouci v nakladatelství Maticе cyrilometodějské, s. r. o., Olomouc. Šéfredaktor Josef Vlček. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznamená to však, že udeřovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 068/522 28 03 (e-mail: stula.maticem@telecom.cz; http://web.telecom.cz/maticem). Registrční značka MK ČR 7225. Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt v Ostravě č. j. 2363/93-P-1 ze dne 23. 8. 1993. OBJEDNÁVKY VYŘIZUJE ADMINISTRACE TYPENÍKŮ, Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradnícka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042187/41 83 dne 23. 8. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.), se podtržujeme konečným úsudku církve. Nevýžadané nezveřejněné příspěvky nevracíme.